

Škofja Loka

dz 0
MOZAIK
2022

070.489(497.4železniki)

120220206,3

COBISS e

KNJIŽNICA ŠKOFJA LOKA

MOZAIK

GLASILO SKUPINE DOMEL

KNJIŽNICA
IVANA TAVČARJA
ŠKOFJA LOKA

Osrednja tema:

Projekt EC90 2. gen

Sodelovanje osnovne šole Železniki s podjetjem Domel

Priznanja za Domelove inovacije

Tone Habjan – veliki koncert z gosti

julij 2022 | letnik 42

3

BESEDA UREDNICE

Upamo, da boste poletje zaužili z veliko žlico, obenem pa uživali v sproščenih trenutkih ob prebiranju nove številke. V tokratni številki boste našli ogromno odličnih vsebin, od strokovnih, tistih poučnih, zanimivih, takšnih za sprostitev in še in še ...

Barbara Debeljak
Glavna urednica

Pišemo o projektu EC90 2. gen, o treh razburkanih letih v Domel Suzhou ter objavljamo utrinke s sejmov, kjer smo lahko po dolgem času v živo poklepetali z našimi partnerji.

Sodelavci iz oddelka za planiranje oskrbovalnih verig, razvojne logistike in odpremnega skladišča aktivno sodelujejo pri mednarodnem projektu NEXTLOG.

Na podelitvi priznanj za inovacijske dosežke na regionalni zbornici za Gorenjsko smo se razveselili kar treh priznanj.

Predstavljamo 20-letno sodelovanje Osnovne šole Železniki s podjetjem Domel.

Izobraževanje s predavanjem dr. Joška Peterlina z naslovom Obvladovanje obratnega kapitala in finančna varnost podjetja je obravnavalo še kako aktualno temo glede na trenutne gospodarske razmere.

Preberete si lahko tudi o pomenu ničelne tolerance do ne-kakovosti kjerkoli v procesu.

Objavljamo intervju z našim nekdanjim sodelavcem Toneom Habjanom, ki je pred kratkim imel velik koncert v Športni

dvorani Železniki. Svoj komentar na koncert je dala tudi ena izmed gostij koncerta Tina Debevec.

Tudi tokrat se je nekaj novozaposlenih prijazno odzvalo našemu povabilu k predstavitvi.

TPM-skupina iz Reteč se je družila na izletu, ki so ga poleg priznanja prejeli kot nagrado za »naj skupino« v letu 2021 na podelitvi priznanj za inovativnost.

Mlajši dečki Rokometnega društva Alples, katerega velik sponzor je tudi Domel, so odšli na nagradni izlet v Strunjan.

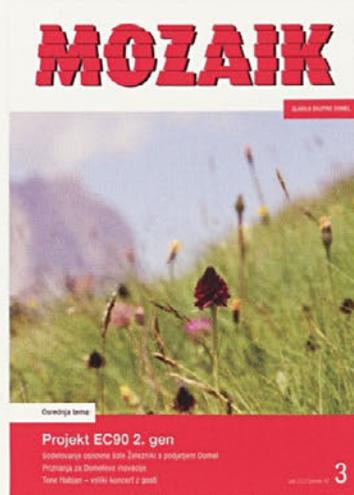
Po letu premora se je zgodil Domelov piknik. Bilo je živahno in sproščujoče.

Pišemo tudi o drobnih trenutkih, ki jih lahko poiščemo kar doma, ter o zdravih krožnikih, s katerimi lahko poskrbimo za dobro počutje.

Uredniški odbor vam želi, da maksimalno uživate ter si vzamete čas za odklop in sprostitev.

KAZALO

Beseda urednice	2
Uvodnik	3
Kratke novice	4
Sodelovanje OŠ Železniki s podjetjem Domel	10
Projekt NEXTLOG, obisk na Poljskem	14
Terjatve in plačilni roki	16
Priznanja za Domelove inovacije	18
Projekt EC90 2. gen	19
Domel Suzhou-tri razburkana leta	22
Končno sejni spet v živo	25
Pomen kakovosti	27
Dodatno zdravstveno zavarovanje PRVA Zdravje	30
Novozaposleni	32
Tone Habjan-veliki koncert z gosti	35
Piknik Domel	38
Nagradno druženje najboljših TPM-skupine 2021-TKO	39
Vpliv hrane na naše počutje	40
Tako enostavno, tako sproščujoče	43
Mlajši dečki RD Alples raziskujejo obalo	45
Bilo je nekoč	46
Poletna nagradna križanka	47

Na naslovnici:tam, kjer murke cveto

UVODNIK

Matjaž Čemažar
Direktor - CEO

Spoštovane sodelavke, spoštovani sodelavci.

Prihajo zasluženi čas dopustov, poletnega oddiha in za otroke težko pričakovane počitnice. Dolgi dnevi, poletne temperature in lepa narava so več kot dovolj, da lahko vsak najde svoj kotic, kjer se lahko odpočije, osveži in nabere nove energije. Čas poletnega dopusta in počitnic je tudi čas, ko se lahko odmaknemo od dnevnih tem, ki nas spremljajo in preizkušajo skozi leto, in se posvetimo svojim najbližjim.

Tudi letošnja prva polovica leta je Skupini Domel postregla z več preizkušnjami in nič ne kaže, da se z izzivi ne bomo soočili tudi v drugi polovici leta. Epidemija covid-19 in ukrajinska vojna sta posredno vplivali na poslovanje na več področjih, predvsem so posledica le-tega poslabšana zanesljivost dobaviteljskih verig in velike spremembe na surovinskih in energetskih trgih. Kako odvisni smo od ruskih energentov in kako ranljiva je naša oskrba ključnih komponent s Kitajske, smo spoznali v zadnjih mesecih in prav je, da smo ob tem zavedanju pričeli iskati rešitve, ki bodo na koncu tudi bolj trajnostno naravnane.

Kljub več izzivom na trgu smo v prvi polovici leta v Domelu realizirali preko 103 mio € prodaje, kar je 15 % več kot lani v enakem obdobju. Prodajne cene smo v prvi polovici leta nenehno usklajevali z rastjo cen materialov in storitev, kar nam je v večji meri uspevalo, še vedno pa z rastjo cen zaostajamo tako časovno kot vrednostno. To se odraža v slabšem rezultatu iz poslovanja, ki je v višini 3 % od prihodkov prodaje, kar je manj kot planirano (5,7 %) in tudi manj kot doseženo v prvi polovici lanskega leta, ko smo poslovali odlično. Največji delež stroškov našega poslovanja predstavljajo materiali in surovine, ki se približujejo že 60 % v strukturi in predstavljajo največji izziv tudi z vidika oskrbovalne verige. Zaradi zapor pristanišč in proizvodnih mest na Kitajskem smo za zagotavljanje neprekinjene proizvodnje in dobave kupcem večkrat primorani koristiti letalski transport, ki je bistveno dražji. Še vedno sledimo načelu zagotavljanja zadovoljstva kupcev z rednimi dobavami, saj je pridobiti novega kupca bistveno težje kot izgubiti obstoječega.

Višanje cen vse bolj občutimo tudi v vsakdanjem življenju, česar mlajši niso vajeni, malo starejši pa se še spomnimo časov z visoko inflacijo. Žal nam infla-

cija znižuje učinek sistemizacije, ki smo jo zaključili lani in smo z novim sistemom plač povečali maso plač za povprečno 8 %. Prav tako so se v zadnjem obdobju krepko zvišali potni stroški, zato jih bomo skladno z zakonodajo uskladili v juliju.

Zasledovanje naše strategije rasti dodane vrednosti ostaja v našem osrednjem fokusu, saj so poleg dobička in amortizacije v dodani vrednosti tudi naše plače, zato je pomembno, da z dvigom produktivnosti in učinkovitosti ustvarjamo pogoje za nadaljnjo rast. Pri vsakodnevem delu verjamem, da vsak vidi priložnosti za izboljšave, kar je v duhu z našima vrednotama Ustvarjalnost in Gospodarnost, zato pozivam vse zaposlene, da s predlogi sodelujete v našem sistemu izboljšav SORA.

Posledica poslabšane zanesljivosti napovedi, daljših dobavnih časov in povečane nezanesljivosti dobav so visoke zaloge, ki smo jih uspeli zadržati na 37,5 mio €, kar predstavlja močan vpliv na povečanje potrebnega obratnega kapitala in posledično poslabšano likvidnostno stanje. Kljub sklepu, da se vse nujne investicije ustavijo, smo se odločili, da z gradnjo parkirne hiše na Otokih nadaljujemo, saj bomo v prihodnjih mesecih izgubili še dodatna parkirna mesta ob pločniku, kjer občina namerava z razširitvijo pločnika dograditi še kolesarsko stezo na celotni trasi mimo naše glavne lokacije na Otokih.

Pripadnost, Skrb za zaposlene in Skrb za kupce so Domelove vrednote, na katere smo lahko ponosni, saj smo z veliko entuziazma, pozitivne naravnosti in odgovornosti do podjetja in okolice zagotovili stabilnost poslovanja in ustvarili pogoje za nove priložnosti na trgu. Pred nami je čas zasluženih dopustov, zato želim vsem prijeten čas dopustov, predvsem pa varno in zdravo preživljanje prostega časa.

KRATKE NOVICE

Barbara Debeljak

Barbara Debeljak

Dobre prakse pametnih tovarn

V sredo, 15. 6. 2022, je na Gospodarski zbornici Slovenije v organizaciji časnika Finance potekal dogodek Dobre prakse pametnih tovarn. Na njem je Miha Kern, direktor profitnega centra Avtomatizacija in digitalizacija procesov v Domelu, predstavil vlogo digitalizacije in podatkov v proizvodnih procesih. V predstavljenem primeru je povzel spremenjeno vlogo podatkov in digitalizacije pri načrtovanju proizvodnih procesov in snovanju ter izdelavi proizvodne opreme. Podatki in digitalizacija v zahtevnih proizvodnih procesih namreč danes narekujejo končno podobo avtomatizacije in procesov. Pomembno pri tem je tudi, da se tega zavedajo ne samo izdelovalci opreme za proizvodne procese temveč tudi naročniki. Odziv na pripravljeno predavanje je bil zelo pozitiven in odlična iztočnica za izmenjavo izkušenj ob robu dogodka.

Barbara Debeljak

Letno srečanje vodij skupine Domel

V ponedeljek, 30. 5. 2022, je v kampu Šobec potekalo Letno srečanje vodij skupine Domel z naslovom Z inovativnimi trajnostnimi idejami v ogljično nevtralno prihodnost. Na začetku je mag. Matjaž Čemažar, predsednik uprave Domel Holding d.d., predstavil rezultate leta 2021 in strategijo Skupine Domel. Sledil je nagovor prof. dr. Adriane Rejc Buhovac, potem pa njeni napotki za delavnico z naslovom »Kako do inovativnih trajnostnih idej (izdelki, storitve, rešitve): od linearnega h krožnemu razmišljanju«. Na delavnici so po skupinah iskali inovativne trajnostne ideje ter jih argumentirali s pomočjo koncepta »innovation sweet-spot«.

Prof. dr. Adriana Rejc Buhovac je redna profesorica za management in organizacijo na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani. Njeno raziskovalno in znanstveno-publicistično delo je usmerjeno v izzive razvijanja in uresničevanja strategij ter managersko kontrolo. Napisala je vrsto znanstvenih in strokovnih prispevkov na teh področjih, v zadnjem času zlasti s področja uresničevanja strategij družbeno odgovornega poslovanja. Je avtorica vrste znanstvenih in strokovnih prispevkov s področja trajnostnih strategij. V praksi sodeluje s številnimi domačimi in tujimi podjetji in drugimi organizacijami pri razvijanju in uresničevanju strategij. Tako je prof. dr. Adriana Rejc Buhovac tudi v Domelu sodelovala v procesu strateškega planiranja, saj je pod njenim

vodstvom nastala Korporativna strategija razvoja Skupine Domel za obdobje 2020-2025. Strateško razmišljanje je profesorica usmerjala s pomočjo metode Balanced Scorecard 3. generacije. Skladno z metodo smo pripravili analitične ugotovitve glede trenutne uspešnosti Skupine Domel, identificirali pričakovanja lastnikov ter razvili vizijo strateškega uspeha Skupine Domel za leto 2025, ki smo jo v lanskem letu razširili na obdobje do leta 2027.

Sodelovanje s prof. dr. Adriano Rejc Buhovac je prijetno in učinkovito, saj si delimo iste vrednote in poglede na trajnostni razvoj našega podjetja.

Tina Oblak

Dreem

V začetku junija smo se udeležili projektne sestanka projekta Dreem v Bruslju. Skupaj s partnerji na projektu smo predstavili dosedanje dosežke in prihajajoče izzive na projektu. Srečanje smo zaključili z delavnicami na temo poslovnih modelov vpeljave e-skiroja Dreem v korporacije in na univerze.

Vabljeni k spremljanju novosti o projektu na spletni strani DREEM e-Kickscooters: <https://dreemscooter.eu/>

V projekt so vključeni partnerji: Punch Torino, Elaphe Propulsion Technologies, Three o'clock, 5T - Services and innovation for mobility, ICLEI, Bumpair, University of Gothenburg, TRACTEBEL, TOTEM Electric Vehicles in DOMEL.

Martin Pintar

Inovativnost/varnost

V pomladnih mesecih že več let zapovrstjo vabimo sodelavce k akciji inovativnosti, pri čemer opozarjamo na temo, kjer se lahko izboljšamo. Sodelavce Domela smo nagovorili z vprašanjem: »Kaj lahko sam storim za večjo varnost sebe in sodelavcev na delovnem mestu?« Poleg ostalih predlogov smo direktno na to temo dobili 6 predlogov, še več pa jih je bilo povezanih z varnostjo in s pogoji dela.

Vsem sodelujočim velja posebna zahvala, saj za svojo varnost in zdravje v prvi vrsti največ lahko naredimo prav sami. Glede pobud za povečano varnost pri delu povabilo velja stalno. V SORO zapišite, kje bi se varnost še lahko izboljšala.

Tina Oblak

Moje podjetje v šolskem letu 2021/2022

6. maja je v dvorani Gospodarske zbornice Slovenije v Ljubljani potekal zaključek 9. Junior Achievement

nacionalnega tekmovanja programa Moje podjetje v šolskem letu 2021/2022.

V letošnjem programu Moje podjetje sodeluje skoraj 500 dijakov, ki so ustanovili 104 dijaška podjetja in se potegujejo za vrsto priznanj in nagrado » Podjetje leta 2022« in s tem udeležbo na evropskem tekmovanju GEN-E 2022 (Europe's Largest Entrepreneurship Event) pod okriljem Junior Achievement Europe. Dijaki so za sodelovanje na tekmovanju pripravili predstavitev dijaškega podjetja, poročilo o delovanju, stojnico ter najbolj ambiciozni reklamni video.

V Domelu smo kot člani žirije navdušeni nad mladimi, ki aktivno prevzemajo odgovornost za lastno in skupno prihodnost s svojimi idejami, delom in vztrajnostjo.

Tina Oblak

Srečanje dijakov in delodajalcev 2022

21. 4. 2022 smo bili prisotni na Srečanju dijakov in delodajalcev 2022 v Šolskem centru Škofja Loka in predstavljali možnosti vajiništva v Domelu. Zavedamo se, da imajo naši zaposleni zakladnico znanja, zato dolgoletne izkušnje in strokovna znanja z veseljem prenašamo na mlajše generacije.

Barbara Debeljak

SMK Slovenska marketinška konferenca

Sodelavke iz marketinga smo se konec maja udeležile 27. Slovenske marketinške konference z naslovom Močnejši od viharjev. Organizatorji so v Portorožu pripravili odličen program, ki nas je okrepil z znanjem, izkušnjami in tudi z optimizmom. Ne, ni se enostavno boriti z vetrom, da nam ne spodnese tal pod nogami. Ampak zmoremo. Ker izzivi rojevajo nove ideje, ker je znanje silovitejše od dvoma, ker iznajdljivost vedno najde pot.

Tina Oblak

Srečanje upokoencev

Po 2 letih smo v Domelu zopet gostili srečanje upokojenih sodelavcev. Domelove upokojece je sprejel mag. Matjaž Čemažar, predsednik uprave Domel Holding, d.d., in jim pripravil kratko predstavitev.

Vsem upokojemcem se zahvaljujemo za delo in trud v našem podjetju in jim želimo vse dobro na njihovi nadaljnji življenjski poti.

Deželak=junak v Selški dolini

6. junija smo se zbudili v čudovito sončno jutro in v Železnikih z nasmehom pozdravili ekipo Radio 1 in junaka Miha Deželaka na njegovi dobrodelni avanturi.

Matjaž Čemažar, predsednik uprave Domel Holding, d.d., je tokrat tudi sam oblekel kolesarski dres in aktivno pospremil udeležence akcije na poti po Selški dolini .

Celotni ekipi želimo varno in uspešno na nepozabni poti še naprej.

Izlet splošnega področja

V začetku junija smo v splošnem področju organizirali pohod na Golico (1.835 m). Vreme je bilo solidno, družba in razpoloženje pa odlična. Kljub temu da smo vstopili že v mesec junij, nas je na vrhnjih pobočjih Golice še vedno pričakalo kar lepo število cvetočih narcis.

Maraton Franja

2. junijsko nedeljo je potekal že tradicionalni 41. kolesarski maraton Franja, ki so se ga udeležili tudi Domelovci. Skupaj se je maratona udeležilo preko 2600 kolesarjev, od tega na daljši 156 km trasi 2 Domelovca in na krajši 97 km progi 9 Domelovcev. Adrenalinsko vzdušje so popestrili številni navdušeni navijači ob progi ter vročina na vzponih na Kladje in Suhi dol. Na progi je bilo več makadamskih odsekov, tako da se »gumi defektom« ni bilo mogoče izogniti. V cilj smo vsi privozili celi in zadovoljni z doseženimi lastnimi rezultati. Se vidimo na naslednji Franji s še več sodelujočimi Domelovci!

Tanja Kramar

Aktivni nabavni teambuildingi

Za ohranjanje dobre kondicije v nabavi že nekaj časa organiziramo aktivne teambuildinge in nič drugače ni bilo pri zadnjih dveh, ki smo jih izvedli letos.

V marcu smo se podali na prijetno pohodniško destinacijo na vzhodnem delu Jelovice. Avtomobile smo pustili v kraju Nemilje, od koder smo se peš podali proti Jamniku. Pripešačili smo do priljubljene cerkve sv. Primoža, ki se nahaja na večini poznanem travnatem grebenu s čudovitim razgledom daleč naokoli. Ob spomladanskem prebujanju narave, obujanju spominov na pretekla druženja in vsakdanje prigode, nam je slaba ura hoje minila, kot bi mignil. Ob cerkvici smo si malo odpočili in uživali v prelepah pogledih. Nato smo se po isti poti vrnili do izhodišča. Porabljene kalorije smo nadomestili v okrepčevalnici Na razpokah v Nemiljah, kjer so nas postregli z zares okusnimi domačimi dobrotami.

Druženje smo imeli v mesecu juniju tokrat bližje Železnikom. Izvedli smo krožno pot s štartom iz zgornjega dela Selc. Po gozdni poti smo se odpravili proti Topoljam. Pot je bila 1 km dokaj strma, potem je prišel na vrsto bolj položni del. Po 40 minutah hoje smo prišli na križišče, kjer se levo od glavne ceste proti Zabrekvam makadamska pot odcepi proti Nemiljam. Pot smo nadaljevali po tej cesti dober kilometer, nakar smo zavili levo in nadaljevali proti Lajšam. Tokratna pot nam je vzela slabi dve uri hoje, ki sta kot običajno hitro minili ob sproščenem druženju in klepetu s sodelavci. V zadnjem delu se pot še enkrat malo bolj povzpne, vendar nič pretiranega, in je zadeva primerna za slehernega sprehajalca. Glavna destinacija tokrat je bila turistična kmetija Pri Štihlnu v Lajšah, kjer smo se osvežili in zopet uživali

v okusni domači hrani. Od tod je potem možen sestop po glavni cesti do izhodišča – približno 2 km asfaltne ceste.

Matjaž Finžgar

Pohod prodaje in prodajne logistike

V petek, 27. 5., smo se v ekipi prodaje in prodajne logistike odpravili na pohod. Ob osmih zjutraj smo se odpravili s parkirišča pri koncentracijskem taborišču Ljubelj proti planini Korošica. Po približno dveh urah smo prišli do pastirske kočice na planini, kjer smo se odpočili. Pot smo nadaljevali proti slovensko-avstrijski meji pod goro Košutico. Na meji smo obrnili smer v levo in po približno uri hoje smo prišli do kočice na Ljubelju. Tam nas je pričakal oskrbnik Žiga z narezkom in s hladno pijačo. Potem smo se okrepčali s pečenko, joto in klobasami. Za zaključek smo se še posladkali s štruklji ali zavitkom. V koči imajo tudi harmoniko in Matija je zaigral nekaj domačih skladb, da je bilo vzdušje popolno. Tudi vreme nam je bilo naklonjeno, saj se je po prihodu v kočico razjasnilo in do večera je bilo sončno. Izlet je odlično uspel, vsi smo bili zadovoljni in smo delali plane, kam se odpravimo ob naslednji priložnosti.

Tek na Ratitovec

5. 6. 2022 je bil Domel ponosen sponzor 26. teka na Ratitovec v izvedbi AK Železniki, ki se je tokrat štel za Prvenstvo Slovenije v gorskih tekih in Pokal Slovenije v gorskih tekih. Za članski kategoriji je bila to preizkušnja v disciplini navkreber v teku gor, torej v najbolj znani in naravni disciplini gorskega teka (Železniki-Ratitovec). Hkrati je prvenstvo štelo tudi za mladinske kategorije (Prtoč-Ratitovec), ter v Železnikih tudi tek gor - dol za mlajše razrede tekačev in tekačic. Organizirano je bilo tudi prvenstvo Slovenije veteranov in veterank. Torej za vse populacije. Čestitke vsem udeležencem!

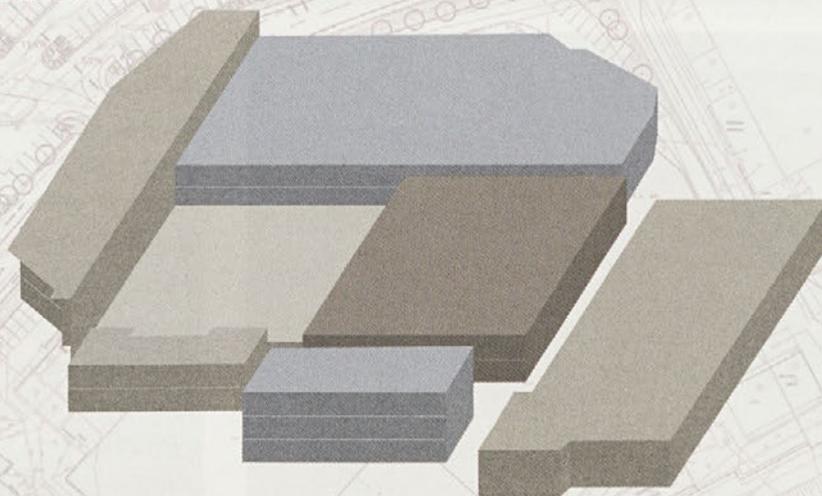
Članice KK Škofja Loka in ekipe Domel postale državne prvakinja U 13

Iskrene čestitke košarkaricam KK Škofja Loka in ekipe Domel, ki so postale državne prvakinja U13!

Mlade košarkarice žanjejo zavidljive uspehe. V Domelu smo ponosni, da lahko podpremo tako perspektivne mlade športnice, ki pridno trenirajo tudi v Železnikih. Želimo si, da se tradicija košarke tudi v prihodnosti nadaljuje v Selški dolini.

DAN ODPRTIH VRAT

24. 9. 2022 - LOKACIJA OTOKI IN NA PLAVŽU
1. 10. 2022 - LOKACIJA TRATA IN RETEČE

SODELOVANJE

osnovne šole Železniki s podjetjem Domel

Monika Čemažar

Sabina Peternel

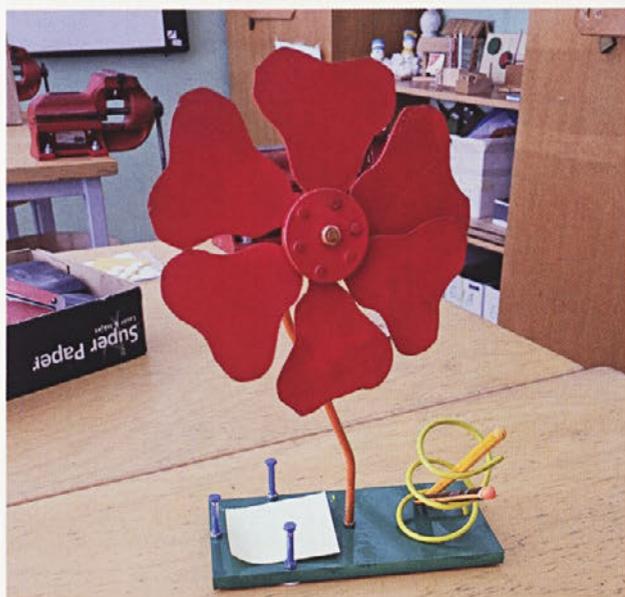
OŠ Železniki že vrsto let sodeluje s podjetjem Domel, saj se tako zaposleni v šoli kot v podjetju vsi dobro zavedamo, da so naši otroci bodoči nosilci aktivnosti v domačih podjetjih in nasploh uspešnega in zdravega razvoja naše doline. V nadaljevanju predstavljamo naše skupno sodelovanje zadnjih 20 let.

Še pred vstopom OŠ Železniki v devetletno izobraževanje smo v naši šoli v sodelovanju s podjetjem Domel ustanovili kovinarski in elektro krožek. Pri obeh krožkih so nas zaposleni v Domelu podprli s strokovnimi nasveti ter oskrbeli z materialom in potrebnim orodjem za ustvarjanje izdelkov, ki so v

vsakem naslednjem letu privabili in spodbudili več učencev in učenek. Krožka smo izvajali v 7. in 8. razredu, saj imajo učenci na tej stopnji razvoja dovolj znanja in spretnosti, da se spopadajo z zahtevnejšimi izzivi strojne in elektro stroke. Predmetnik devetletne osnovne šole je krožke nadomestil z obveznimi izbirnimi predmeti. Od takrat še vedno z močno finančno in strokovno podporo podjetja Domel izvajamo izbirna predmeta Obdelava gradiv – kovine in Elektrotehnika, ki ju poučuje učiteljica Monika Čemažar.

Pri predmetu Obdelava gradiv – kovine učenci spoznajo osnovno ročno obdelavo in predelavo kovin. S praktičnim delom usvojijo postopke piljenja, žaganja, vrtanja, izdelave navojev, krivljenja, brušenja, površinske obdelave in tako izdelajo zelo priku-pen in uporaben izdelek iz aluminijevega materiala.

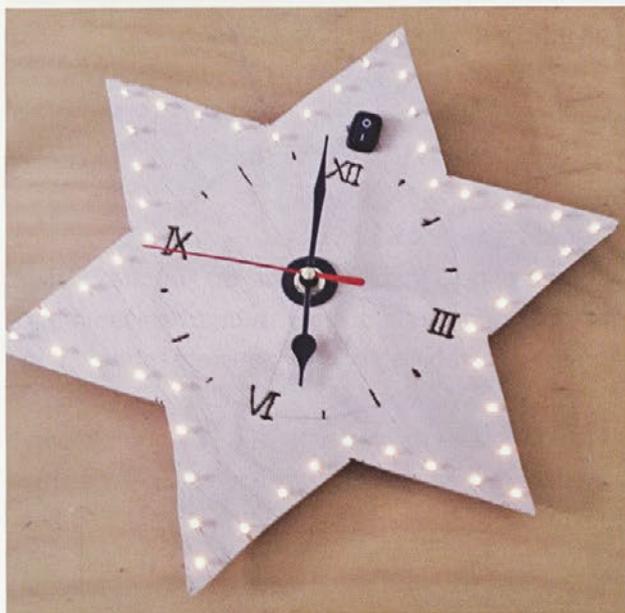

Roža iz aluminija

Za strojno in zahtevnejšo obdelavo z učenci običemo podjetje Domel. V prototipni delavnici ob pomoči g. Janija Marenka postružijo konico točkala, ki so ga v šoli z ročnim piljenjem oblikovali v osemkotno obliko. V delavnici proizvodnje gredi točkalo še kalijo. G. Bernard Drol in g. Klemen Veber učencem predstavita postopek kaljenja, nato pa si v delu proizvodnje ogledajo še strojno struženje in kaljenje osi, v merilnici pa spoznajo merilne naprave in se srečajo s pomembnostjo natančnega merjenja pri kovinah.

Pri predmetu Elektrotehnika se učenci seznanijo z distribucijo električne energije, s praktičnimi vezavami usvojijo zaporedno ter vzporedno vezavo porabnikov in k temu dodajo še poznavanje elektronskih elementov. Z izdelavo elektronske kocke se naučijo natančnega in pravilnega spajkanja ter spozna-

jo lastnosti in funkcije elektronskih elementov. Vse usvojeno znanje in pridobljene spretnosti prenesejo na izdelek z nameščeno uro, kjer zaporedno in vzporedno vežejo LED-diode, ki jih upravljajo s stikalom.

Ura z LED-diodami

V letošnjem šolskem letu pa so si devetošolci zadali bolj zahteven cilj, in sicer izdelati maketo plavža, ki bo osvetljena z LED-diodami, funkcionalnost plavža pa so povečali z dodanim urnim mehanizmom. Samo ogrodje plavža so izdelali iz vezane plošče in ga spojili s postopkom rogličjenja.

Streho plavža so izdelali iz umetne snovi in hkrati v delo vpeljali novo tehnologijo – 3D-tiskanje. Za lažje spoznavanje 3D-tiskanja smo v šolo povabili bivšega učenca OŠ Železniki, trenutno dijaka srednje tehniške šole ŠC Kranj – mehatronika in hkrati štipendista podjetja Domel, Roka Drola. Rok je učencem predstavil FDM 3D-tiskalnik, ki uporablja termoplastični material v obliki nitke, navite v kolutu, ki jo nadzorovano dozira z grelno konico po posa-

Modeliranje strehe plavža

meznih slojih. Med delom 3D-tiskalnika je Rok seznanil učence s programom Solidworks, s katerim so modelirali streho plavža.

Z načrtom strehe plavža smo v Domelu s pomočjo g. Mitja Cankarja na laserskem 3D-tiskalniku izdelali streho plavža.

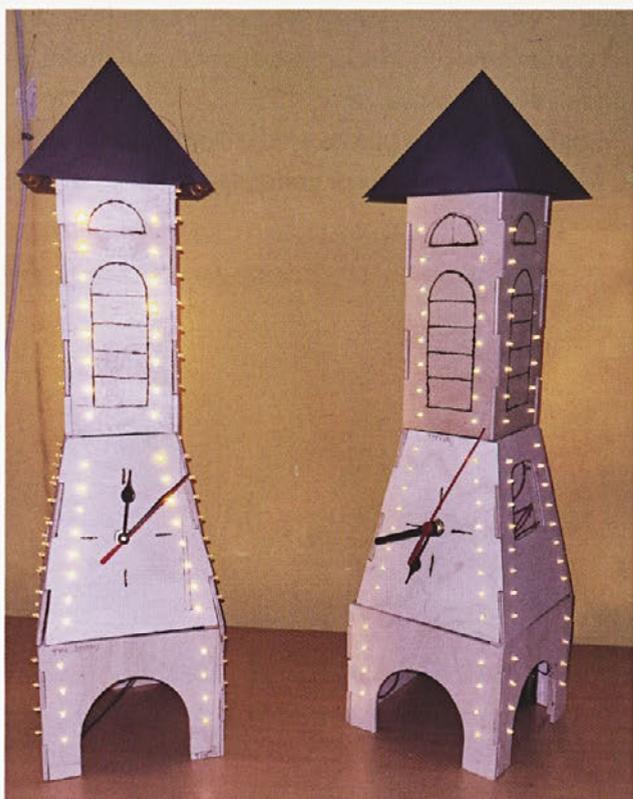

3D-tiskanje strehe plavža

Tovrstno sodelovanje osnovne in srednje šole ter podjetja Domel je devetošolcem omogočilo, da so se preko dijaka Roka Drola srečali z vpogledom v program in z načinom dela srednje tehniške šole ŠC Kranj, vzporedno s tem so nadgradili znanje, spoznali sodelovanje srednje šole s podjetjem in praktično uporabo znanja v podjetju. V podjetju se zavedajo, da se začne uspešen kader spodbujati, usmerjati in razvijati že v osnovni šoli.

Po številnih urah natančnega dela in z veliko mero vztrajnosti so nastale osvetljene makete plavža.

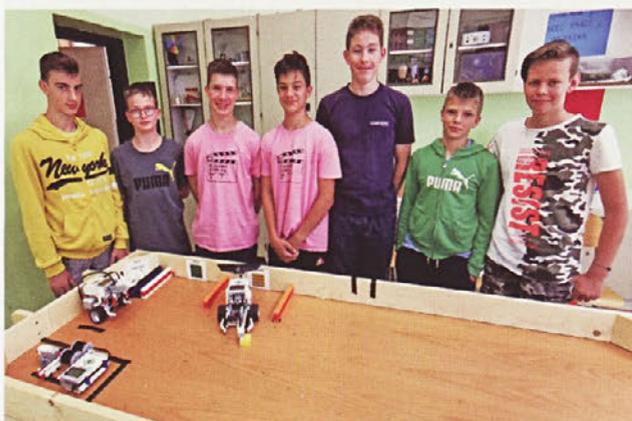
Ker se na področju tehnike in tehnologije vse bolj v ospredju pojavlja robotika, ki se je v zadnjih desetletjih utrdila v številnih industrijskih procesih kot nepogrešljiv del moderne, ekonomične in človeku prijazne tehnologije, smo v šolskem letu 2018/2019 v naši šoli pričeli z izvajanjem izbirnih predmetov Robotika v tehniki in Elektronika z robotiko, ki ju poučuje učiteljica Sabina Peternel. Praktično izvedbo izbirnih

Plavž z LED-diodami

predmetov je omogočila donacija podjetja Domel z nakupom didaktičnih zbirk Lego Mindstorms. Učenci pri omenjenih predmetih sestavljajo modele robotov in pri tem spoznavajo osnovne zakonitosti njihovega gibanja in delovanja ter se naučijo preprostega programiranja.

Želimo, da bi znanje, ki ga učenci pridobijo pri izbirnih predmetih s področja robotike, povezali tudi z vsakdanjo uporabo le-tega v industriji, zato se nam zdi najboljša rešitev obisk lokalnega uspešnega podjetja Domel. Tako smo tudi letos, takoj ko je bilo mogoče, obiskali enoto podjetja na Trati. Predstavili so nam oddelek za avtomatizacijo in digitalizacijo proizvodnje, kasneje pa smo si ogledali še visoko avtomatizirane proizvodne linije. Učenci so z zani-

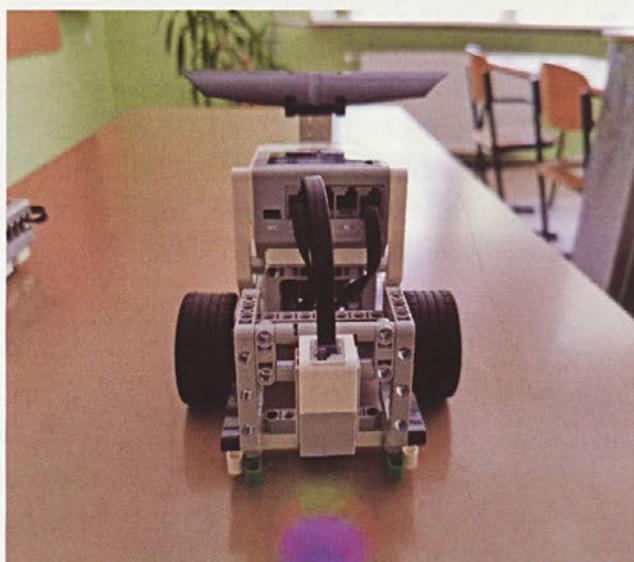
Avtorji raziskovalne naloge

manjem opazovali delo robotov v robotskih celicah, navdušila pa jih je tudi neverjetna zmogljivost industrijskih robotov in njihova inteligenca. Te izkušnje so uspešno prenesli na načrtovanje dela. Zato smo prepričani, da ni boljšega učnega orodja, kot je izdelava robota z nalogo iz vsakdanjika.

V letošnjem šolskem letu so učenci 9. razreda z mentorico Sabino Peternel izdelali raziskovalno nalogo z naslovom Robotsko ločevanje in predelava smeti.

Zgradili so celotno linijo razvrščanja; od začetka, ko smeti pridejo v zbirni center, do končne postaje, kjer nekaterim vrstam smeti tudi zmanjšamo prostornino. Uporabili so šolske komplete robotov Lego Mindstorms EV3.

Naloga robota na 1. postaji je, da na podlagi barve s pomočjo barvnega senzorja razvrsti smeti na pravo odlagališče.

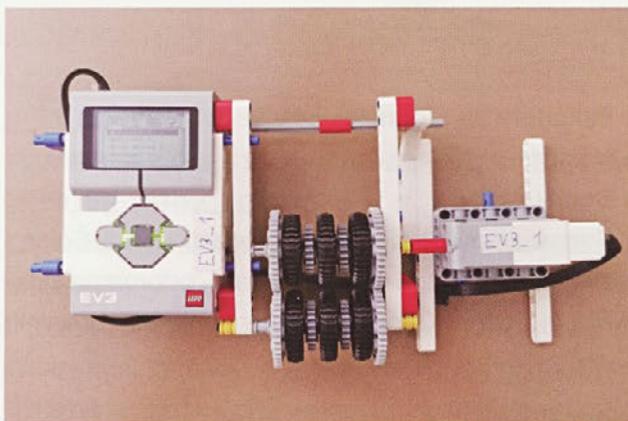

Robot ločevalec

V delu, kjer se je nabrala papirna embalaža, so zgradili robota, ki je papir prekladal na stroj z nalogo zmanjševanja prostornine.

Robot transporter

Robot ravnalec

Veliko podporo pri raziskovalnih nalogah nam je Domel nudil že v preteklosti. V šolskem letu 2011/12 so učenci pod mentorstvom učiteljice Monike Čemažar v sklopu predmeta Elektrotehnika raziskovali Avto na vodik in gorivno celico. Podjetje Domel je OŠ Železniki podarilo model PEM-gorivne celice, na katerem učenci še danes spoznavajo njeno delovanje. Podjetje nam je nudilo tudi pomoč pri nakupu modela avta na vodik, na katerem so učenci izvajali poskuse. Zanimalo jih je, ali imajo pogoje, da postavijo avto z gorivno celico prave velikosti v naše domove. Z modelom PEM-gorivne celice so uspešno demonstrirali pretvorbo vode v vodik s pomočjo sončne energije. Z modelom avta na vodik so uspešno demonstrirali uporabo vodika. Ugotovili so, da bi potrebovali 1600 m² površine za postavitve sončnih celic, če bi želeli imeti isti model avtomobila prave velikosti doma.

Leta 2017 so učenci 9. razreda pod mentorstvom učiteljice Monike Čemažar zaključili dvoletno raziskovalno nalogo Vetrna elektrarna v Selški dolini. V raziskovalni nalogi so želeli raziskati, kakšno vetrno

elektrarno bi lahko postavili v Selški dolini glede na hitrost vetra in kako bi električno energijo proizvedeno z vetrno elektrarno koristno porabili za napajanje električnih koles, s katerimi bi spodbujali k zdravemu življenjskemu slogu. Domel nam je nudil finančno pomoč pri nakupu modela vetrne elektrarne Horizon, s katerim so učenci izvedli meritve hitrosti vetra na določenih lokacijah v Selški dolini. Z električnim kolesom, ki smo si ga izposodili v Domelu, so učenci opravili meritve porabe električne energije za pot v šolo in ugotavljali, koliko otrok bi se lahko na dan s proizvedeno električno energijo vozilo v šolo.

Po mnenju mladih raziskovalcev bi z vertikalno vetrno elektrarno premera 195 cm, ki začne delovati pri hitrosti vetra 1,5 m/s, in z električnimi kolesi tudi v podjetju rešili problem parkiranja avtomobilov njihovih zaposlenih v Železnikih ter hkrati zmanjšali negativne vplive avtomobilov na okolje. Učenci so za uspešno opravljeno raziskovalno delo prejeli srebrno nagrado na državnem tekmovanju Mladih raziskovalcev, ki pa je tudi nagrada in hkrati zahvala podjetju Domel za dobro materialno in strokovno podporo.

Vsako leto v mesecu februarju, ko se devetošolci odločajo za nadaljnje izobraževanje in se hkrati z naborem informacij usmerjajo v njihov željeni poklic, v OŠ Železniki organiziramo tehniški dan, na katerem sodeluje tudi podjetje Domel. Na tem srečanju g. Janez Rihtaršič devetošolcem nazorno predstavi podjetje Domel ter nabor poklicev, ki jih potrebujejo za uspešen razvoj podjetja in vzporedno s tem izbor srednjih šol, ga. Špela Vrhunc seznanila devetošolce s pogoji in dolžnostmi štipendiranja, zaposleni v Domelu pa popeljejo devetošolce na ogled proizvodnje elektromotorjev.

V OŠ Železniki je idej in interesov za nove izzive in raziskovanja na tehniškem področju še dovolj. Da jih bomo lahko realizirali, smo v letošnjem letu načrtovali prenovo in povečanje tehniških prostorov in delavnice. Tudi v tem primeru nam je Domel ponudil strokovno pomoč. Pri načrtovanju sodelujemo z g. Jakobom Šuštarjem, ki naše želje in potrebe umesti v načrt.

Osnovna šola Železniki se zahvaljuje podjetju Domel in vsem zaposlenim za vso strokovno in finančno pomoč. Tudi v prihodnje želimo ohraniti dobro sodelovanje v korist obema stranema. Z možnostjo vpogleda v vaše podjetje naši učenci dobijo širok spekter pri izbiri poklica in zaposlitve.

PROJEKT NEXTLOG,

obisk na Poljskem

Gašper Gašperšič

Za razvoj logistike v okviru Domelovih strateških ciljev je ključna uporaba naprednih tehnologij, kar narekuje zahtevo po novih znanjih in veščinah. Pridobitev ustreznih veščin in znanj omogoča tudi aktivno sodelovanje pri mednarodnem projektu NEXTLOG, ki naslavlja kompetence logistov in managerjev oskrbovalnih verig v prihodnosti.

V okviru planiranih aktivnosti projekta je bilo med 25. 5. in 29. 5. na Visoki šoli za logistiko Poznan na Poljskem organizirano testno usposabljanje. Akademiki so predstavili znanstvena gradiva na temo: digitalna, inteligentna in trajnostna logistika - razvoj kurikulumov in tečajev za e-učenje.

V razdeljenih vlogah predavateljev in slušateljev so se usposabljanja udeležili partnerji projekta:

- Fakulteta za management, Univerza Lodz, Poljska
- Helenski razvoj mestnega omrežja, NVO, Grčija
- Fakulteta za logistiko Poznan, Poljska
- Jugo-vzhodni evropski raziskovalni center – Poljska

- Fakulteta za organizacijske vede, Univerza v Mariboru
- Domel d.o.o.

Domel smo kot slušatelji zastopali: Tjaša Šolar - razvojna logistika, Benjamin Seljak - odpremna skladišča in Gašper Gašperšič - planiranje oskrbovalnih verig.

KRATKA PREDSTAVITEV VSEBINSKIH POUČENJ

Trajnost v službi upravljanja oskrbovalnih verig – strategije oskrbovalnih verig

Od prve uporabe termina trajnostnega razvoja v 90-ih letih prejšnjega stoletja razvoj trajnostnih ciljev poteka v etičnem kontekstu, ki temelji na človekovih pravicah. Pri doseganju trajnostnih ciljev je prvi izziv, da pot doseganja enega cilja ne izključuje oz. onemogoča doseganje ostalih trajnostnih ciljev, kar rešujemo z inkluzivno in holistično strategijo.

Na področju oskrbovalnih verig sta izbrana dva koncepta. Prvi zajema usklajenost ekonomskega, okolj-

Preplet ekonomskih, socialnih in okoljskih vidikov

skega in socialnega vidika. Drugi koncept pa menja linearni koncept za krožni tip oskrbovalne verige, ki omogoča učinkovitejšo izrabo virov.

Od linearne do krožne oskrbovalne verige

PAMETNA LOGISTIKA, TRANSPORTNI SISTEMI IN NOVE TEHNOLOGIJE

Digitalna transformacija transportnih in logističnih sistemov

Turbulentni in volatilen trg spodbuja potrebo po digitalni transformaciji logistike, ker nam omogoča bolj fleksibilne oskrbovalne verige. Iz linearne forme oskrbovalne verige digitalizacija omogoča razvoj mrežne oblike povezav med vsemi deležniki v oskrbovalni verigi. Takšen proces digitalizacije zahteva rekonstrukcijo poslovnih procesov v podjetju. Za izvedbo uspešne organizacijske spremembe so nam predavatelji predstavili metodo »korak za korakom« z naslednjimi ključnimi točkami:

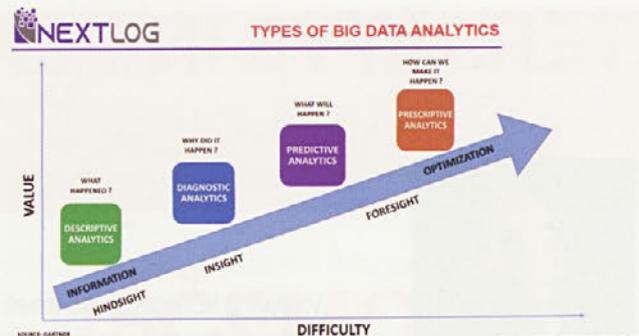
- Izberi proces in določi ekipo procesa.
- Razumi trenutni proces.
- Razvij in komuniciraj vizijo izboljšane procesa.
- Identificiraj plan akcij.
- Izvedi plan.

Pametne transportne rešitve (ang. ITS – intelligent transportation system)

ITS pomeni integrirano aplikacijo naprednih tehnologij, kot so elektronika, računalniki, komunikacije in napredni senzorji na področju transporta: vozil, transportne infrastrukture, uporabnikov, upravljanja prometa in mobilnosti. Posamezne entitete v transportu zbirajo različne podatke, ki se nanašajo na funkcijo njenega delovanja, hkrati pa entitete med seboj komunicirajo, kar imenujemo internet stvari (ang. Internet of Things, IoT).

»Big data« analitika v managementu oskrbovalnih verig

Pri uporabi ITS se tvorijo masovne količine podatkov. Za boljšo predstavbo o kolikšni količini podatkov govorimo, je zanimiva analogija, da 1 bajt zaseda volumen 1 zrna riža. Prvi namizni računalniki s kapaciteto spomina 1 megabajta bi zasedli prostor osmih vreč riža. Trenutno smo na domačih elektronskih napravah vajeni merjenja podatkov v gigabajtih – 1 gigabajt bi pomenil tri tovornjake riža. »Big data« (ki jih tvorijo Facebook, Google itd.) so podatki shranjeni v velikosti 1 zetabajta, kar bi pomenilo, da z rižem lahko napolnimo Pacifiški ocean. Zaradi tolikšne količine podatkov so potrebni napredni analitični pristopi in napredne sinteze podatkov, kar imenujemo ang. »big data«. Uporabljajo se trije nivoji: zbiranje podatkov, analitika podatkov, sinteza podatkov v obliki aplikacij. Končne sinteze podatkov pa se nato razlikujejo v različnih tipih glede na njihovo vrednost in zahtevnost:

V oskrbovalnih verigah se masovni podatki (ang. big data) zbirajo v nadzornem stolpu (ang. Control Tower). Zbrani so podatki vseh nivojev oskrbovalne verige od proizvodnje do potrošnika. Zaradi zbiranja, analize in sinteze podatkov v realnem času je mogoča kvalitetnejša identifikacija šibkih in močnih členov v verigi. Z napredno analitiko pa sprejemamo kvalitetnejše odločitve, ki zagotavljajo učinkovitejšo izvedbo procesov v verigi.

Umetna inteligenca in strojno učenje

Uporaba masovnih podatkov je mogoča tudi v kombinaciji umetne inteligence in strojnega učenja. Razlika med običajnim računalniškim programom in strojnem učenjem (ang. Machine Learning) obstaja v reakciji programa na dano situacijo. V primeru običajnega računalniškega programa programer zapiše kodo, ki narekuje reakcijo v dani situaciji. V primeru

strojnega učenja pa se program na podlagi (zbranih) masovnih podatkov sam nauči, kako reagirati na dano situacijo, kar imenujemo umetna inteligenca.

Z uporabo »big data« napredno analitiko in umetno inteligenco v oskrbovalnih verigah imamo izkušnje tudi v Domelu. V sodelovanju s podjetjem Qulector smo na delavnici BST razvili in implementirali LEAP-program, ki opravlja funkciji razporejanja in terminiranja kot pomoč planerju. Uporaba se kaže kot zelo priročna, vendar je praktični nivo delovanja zelo zahtevno vzpostaviti. Implementacija zahteva multidisciplinarna znanja in visok nivo komunikacije v ekipi. Na obzoru pa se kaže tudi vprašanje, katera znanja bomo izgubili z vpeljavo novih tehnologij. Razporejanje in terminiranje proizvodnje zahteva specifične veščine ter zbiranje in upoštevanje »skritih« informacij.

To v določenih primerih privede celo do sprejemanja intuitivnih odločitev; za novega planerja rečemo, da potrebuje dve leti, da bo dobil občutek za planiranje. V primeru uporabe AI bo izvajanje nalog terminiranja in razporejanja prepuščeno AI. Pri uporabi novih tehnologij je pred nami naloga, da bomo zagotovili ohranjanje oz. pridobivanje znanja, ki ga AI nadomešča.

Logistika prihodnosti je digitalna, inteligentna in trajnostna logistika, kar pomeni, da področje postaja multidisciplinarno in zahteva znanja iz logistike, informatike, programiranja, ekonomije, okoljevarstva, ... Digitalna, inteligentna in trajnostna prihodnost tako s seboj prinaša izziv in posledično potrebo po vrhunskem sodelovanju med širokim spektrom strokovnjakov z različnih področij.

TERJATVE IN PLAČILNI ROKI

Jaka Kavčič

V okviru kolegija smo imeli 18. maja 2022 izobraževanje s predavanjem dr. Joška Peterlina z naslovom Obvladovanje obratnega kapitala in finančna varnost podjetja. Izobraževanje je še kako aktualno glede na trenutne gospodarske razmere.

V Domelu smo se konec leta 2021 zavestno odločili za povečanje zalog in smo materiale pri naših dobaviteljnih naročali s precejšnjo mero varnosti. S tem načeloma ni nič narobe in ta poteza nam pravzaprav omogoča, da v letu 2022, kljub vsem težavam v oskrbovalnih verigah, razmeroma normalno poslujemo. Se pa situacija hitro spreminja. Prodaja v prvem polletju 2022 je približno 10 % pod planom. Določeni kupci imajo visoke zaloge, počasi se čuti tudi ohlajanje določenih trgov. Ker so tudi naši kupci v podobni situaciji kot mi, se dogaja, da so nam kupci pričeli pogosteje zamujati s plačili. To zamujanje s plačili merimo s kazalnikom »dnevi vezave terjatev«. Kazalnik na mesečni ravni pokaže, koliko dni v povprečju naši kupci potrebujejo za plačilo naših faktur.

Slabšanje tega kazalnika v kombinaciji z visokimi zalogami polizdelkov v Domelu pomeni veliko breme obratnega kapitala, ki zahteva dodatno financiranje in zadolževanje.

Kako lahko v prodaji ukrepamo na kratek rok? Tako da ne toleriramo zapadlih terjatev in da čim bolj skrajšamo plačilne roke. S tem namenom smo se v celotni zasedbi strateške prodaje, brez ene same izjeme, dobili 6. junija 2022, na delavnici na Soriški planini. Komerčalisti so do delavnice pripravili strategije za izboljšanje plačilnih pogojev pri največjih kupcih, na delavnici pa smo nato preko odprte diskusije delili izkušnje med različnimi oddelki. Pohvaliti moram ekipo, saj so pokazali visoko zavzetost za izboljšanje trenutne situacije. Nastal je akcijski načrt za izboljšanje komercialnih pogojev po kupcih. Kazalnik dnevov vezave terjatev se je v maju glede na april skrajšal z 69,6 dni na 60,8 dni. Smo na dobri poti, da dosežemo cilj 55 dni. Kaj pravzaprav pomeni en dan vezave terjatev? Pomeni približno 600.000 € sredstev Domela za financiranje obratnega kapitala. To je ogromen znesek in glavni razlog, da smo se v prodaji na to situacijo tudi tako agilno odzvali.

Uspešen delovni in timski dan smo sklenili s pohodom od Soriške planine preko Ratitovca do Železnikov. Pri športnem delu dneva sicer nismo bili več v popolni postavi, a smo kljub napornemu tempu in precejšnji razdalji lahko uživali v druženju in prekrasnih razgledih.

DOMEL

IŠČEMO

ŠTUDENTE ZA POČITNIŠKO DELO

V PROIZVODNJI (m/ž)

LOKACIJE ŽELEZNIKI, ŠKOFJA LOKA IN GORENJA VAS-RETEČE

Tudi v letošnjem letu omogočamo študentom in dijakom opravljanje počitniškega dela, ki je odlična priložnost za pridobivanje dragocenih delovnih navad in izkušenj.

Prosimo vas, da ob prijavi navedete željeno lokacijo in termin opravljanja počitniškega dela.

Prijave sprejemamo na spletni strani: <https://app.domel.com/prijave/>

PRIZNANJA

za Domelove inovacije

Napisala: Tina Oblak

V začetku junija je pod okriljem regionalne zbornice za Gorenjsko potekala podelitev priznanj za inovacijske dosežke v preteklih letih. V Domelu smo se razveselili kar treh priznanj.

Za inovacijo puhalo s krmiljem za recirkulacijo vodika pri gorivnih celicah smo prejeli srebrno priznanje. V okviru e-mobilnosti s pomočjo gorivnih celic se tehnologija intenzivno razvija in se je potrebno stalno prilagajati in iskati nove priložnosti. Za zagotavljanje pretoka vodika v gorivnih celicah so pomembni številni dejavniki, na katere se mora odzivati EC-puhalo. Tesnost puhala in učinkovit prenos vodika, posebne karakteristike in komunikacija z gorivno celico so izživi, na katere smo v Domelu odgovorili s posebnim EC-radialnim puhalom in ločeno elektroniko.

Za prijavljeno inovacijo sistema e-kolesa Octane 112 smo prav tako prejeli srebrno priznanje. Domelovi kolesarski entuziasti, ki so sodelovali pri razvoju e-pogona za gorska kolesa, so s povezovanjem slo-

venskih podjetij naredili nov korak pri e-mobilnosti. Rezultat je slovensko e-kolo eCult Octane 112, ki z odličnimi karakteristikami ponuja največ za vloženi denar. Način prodaje in servisne podpore pomenijo odlično promocijo slovenskemu izdelku, kjer z Domelovo blagovno znamko pomagamo pri prepoznavnosti produkta.

Za inovacijo sesalne enote na osnovi modularnega EC-motorja in inovativnih tehnologij pa smo prejeli zlato priznanje. Vse manjši gabariti in poraba strateških materialov na enoto izhodne moči in čim večja energetska učinkovitost kličejo po novih priložnostih, ki smo jih v Domelu videli v novih strateških tehnologijah, ki zahtevajo nove konstrukcijske pristope, hkrati pa prinašajo konkurenčno prednost.

Ključnega pomena sta nova v Domelu razvita tehnologija laserskega balansiranja in uvedba laserskega varjenja plastičnih materialov, ki nadomešča lepila. S tem projektom je sovpadal tudi razvoj nove EC-sesalne enote za ameriškega kupca, ki je do sedaj imel lastno proizvodnjo. V časih epidemije koronavirusa

smo na daljavo razvili vrhunsko sesalno enoto s presežki. Inovacija se bo potegovala za priznanje tudi na nacionalnem nivoju.

Iskreno čestitamo vsem našim inovatorjem.

PROJEKT EC90 2. GEN

Jure Brovč

Projekt EC90 2. gen smo pridobili na podlagi večletnega uspešnega sodelovanja na projektu EC90 1. gen, ki ga izdelujemo že od leta 2011.

Projekt se je začel kot vsak drug projekt s povpraševanjem, kjer smo že od vsega začetka imeli kar nekaj pogajanj glede izvedljivosti njihovih zahtev ter usklajevanja cen, ki je trajalo od sredine novembra 2020 in vse do februarja 2021. Po uspešnih pogajanjih smo projekt pridobili 1. 3. 2021.

Motor EC90 2. gen se uporablja v ventilatorskih motorjih za prezračevanje manjših prostorov. Ker nam je bila aplikacija motorja že znana, smo vedeli, kaj vse bo potrebno integrirati v proizvodnjo, da bomo zadovoljili kupca.

Aktivnosti, ki smo jih morali izvesti:

- Razvoj orodja za štancanje
- Razvoj orodja za zabrizgavanje
- Razvoj nove embalažne enote
- Razvoj lakirne naprave
- Razvoj visoko napetostnega testa + DMC-graviranje

Ker se je projekt začel v obdobju epidemije koronavirusa, so vsi sestanki potekali preko MS Teams, vendar je po mojem mnenju komunikacija potekala brez večjih zapletov. Organizirali smo tedensko poročanje, v vmesnem času pa je bil kupec vedno na razpolago v primeru dodatnih vprašanj.

Ko so bile vse zahteve znane in aktivnosti postavljene, se je terminski plan tudi uskladil s kupcem. Glede na njihove zahteve je bil cilj pridobiti prve serijske količine v aprilu 2022.

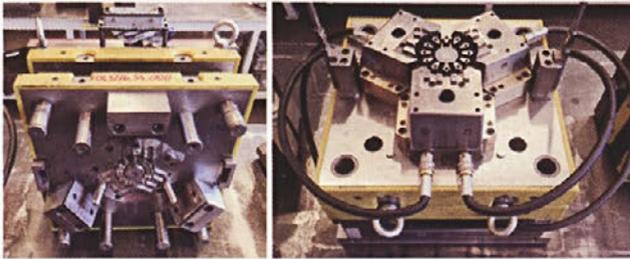
Pri razvoju štanice ni bilo posebnih težav, saj smo iz preteklih izkušenj kar dobro ocenili situacijo in tudi že v začetni fazi povpraševanja temu primerno predlagali korekcijo dimenzij.

Orodje za štancanje

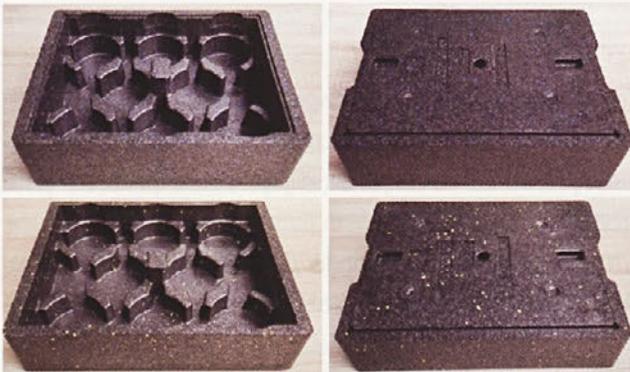
Pri razvoju orodja za zabrizgavanje smo imeli večje izzive, saj pri 1. generaciji nismo imeli višine h65, leta pa je zahtevala večje posege po optimiranju brizgalnih parametrov in dizajna izdelka. Največji izzivi so potekali pri večjih skrčkah na luknjah za kontakte, vendar smo z dobrim sodelovanjem in s sprejemljivi-

vimi kompromisi prišli do manjših odstopanj od začetnega stanja, ki pa so bili za kupca še sprejemljivi.

Orodje za štancanje

Pri razvoju embalažne enote je bila zahteva po materialu EPP in avtomatskem odvzemanjem statorjev, kar bil zelo velik izziv, saj sam EPP-material ni ravno primeren za take aplikacije. S strani našega dobavitelja Fragmat smo dobili veliko podporo, kjer so nam ponudili izvedbo z večjo gostoto EPP-materiala, s tem pa boljšo stabilnost pladnja pri odvzemu. Da smo prišli do končnega pladnja, smo imeli kar 8 sprememb dizajna pladnja.

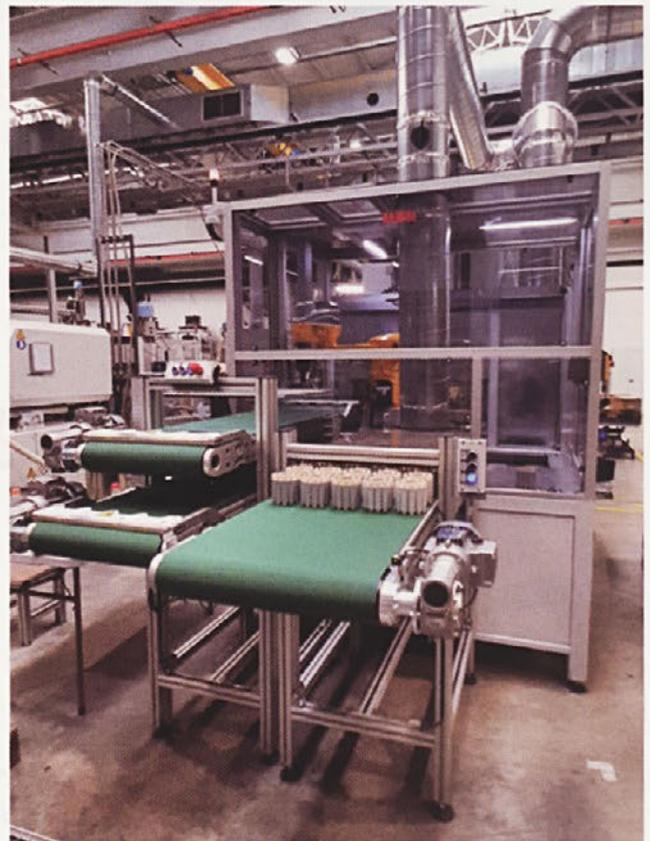
Embalažna enota

V razvoj lakirane naprave smo šli glede na predhodne izkušnje z namenom, da pridobimo boljši nadzor nanosa laka in krajši čas cikla ter razbremenimo obstoječo lakirno napravo.

Na koncu se je izkazalo, da je obstoječi sistem z novo različico membranske črpalke dovolj natančen za take aplikacije ter da se čas cikla mora pridobiti predvsem z boljšo manipulacijo. S tem izzivom se je spoprijelo naše interno podjetje ADP.

Lakirna naprava bi morala delovati že v KT13 2022, vendar trenutno deluje le do te mere, da se lahko lakirajo manjše serije.

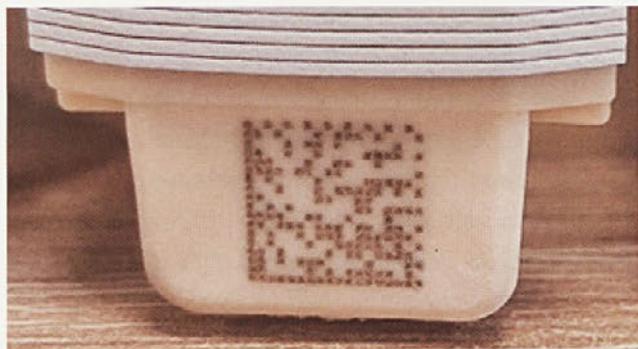
Lakirna naprava ima pred sabo še kar nekaj odprtih točk, ki jih je potrebno odpraviti do 31. 5. 2022, saj bomo v nasprotnem primeru izpustili iz rok dodatne serijske količine 1. gen.

Lakirna naprava

VN + DMC

DMC

Razvoj visoko napetostnega testa in DMC-gravi-ranja je izdelalo interno podjetje ADP. Največji izziv je bilo prepoznavanje pravilne kvalitete kode ter optimiranje čeljusti za delo s toplimi izoliranimi statorji. S kar nekaj preizkusi se kose sedaj lahko testira v toplem, kvaliteta kode pa je še vedno neponovljiva.

Trenutno je velika težava pri dobavi granulata, saj ga na trgu praktično ni. Na razpolago imamo alter-

nativni material, za katerega pa je potrebna še odobritev kupca.

S kosi in medsebojnim sodelovanjem so kupci zelo zadovoljni in imamo velik potencial za sodelovanje tudi na prihajajočih projektih.

EC90 2. gen

DOMEL

3. 7. 2022 je bil DOMEL ponosen sponzor na dirki DH Soriška planina ali Downhill Sor'ca 2022.

Za odlično vzdušje, bogat stranski program in vrhunsko organizacijo je poskrbel MTB Železniki v sodelovanju s Soriška planina AlpVenture.

DOMEL SUZHOU -

tri razburkana leta

Boštjan Demšar

Vsak začetek je težak, tudi naš ni bil nič kaj enostaven. Raje ne razmišljam, skozi kaj vse smo šli v preteklih treh letih. Kot sodelavci, podjetje, družina in prijatelji. Če bi moral z eno besedo opisati obdobje, bi rekel, da je bilo razburkano. Izzive smo uspešno prebrodili, sprejeli precej dobrih odločitev, ne morem pa mimo tega, da se zahvalim tudi sreči, ki nas je, poleg poguma, vedno spremljala.

Dobra stvar tega obdobja je bila ta, da smo imeli vedno dovolj naročil. Naše težave so bile po večini povezane s točnimi odprekami do kupcev, zraven pa še cel »pušč« izzivov, ki jih v tem članku ne bi omenjal.

Vesel sem, da smo v zadnjem letu dali v peto prestavo. Z Andrejem Pertovtom, kot tehničnim direktorjem, smo podjetje praktično prenovili. Nova energija in popolnoma novi pristopi so zahtevali (in še) kar precej vztrajanja, potrpljenja, razumevanja, komunikacije, ... Logika, ki smo jo usvojili kot podjetje v 15 letih, je bila za časom.

V nadaljevanju bi vam rad predstavil tri bistvene zadeve, na katere prej nismo bili dovolj pozorni.

Tloris podjetja. Tega smo močno prevetrili. Bistveno je, da je čim manj transportnih poti, da se večji vilicar ne vozi več čez celo proizvodnjo. Prestavili smo rotorsko linijo tako, da smo jo zravnali s statorsko linijo, premaknili drugi del rotorske linije k montažni liniji in s tem dobili prostor, da smo obrnili lakirno napravo. Prestavili smo vhod v skladišče z vzhodne na zahodno stran in vgradili dvizna vrata.

Prostor za skladiščnika

Regalno skladišče

Odpadni material

Medfazna zaloga. Potem ko je bil tloris prilagojen novim pogojem dela, smo namenoma zmanjšali medfazno zalogo na minimum. V tem delu sem postal že malo skeptičen in negotov, saj smo se stalno ukvarjali z okvarami strojev, zastoji zaradi slabega materiala, zaradi nepravilnih nastavitvev strojev, vse take napake, ki jih prej nismo zaznali, so prišle sedaj na dan. V tistem času nam je v proizvodnji primanjkovalo delavcev, ljudje so odhajali, firma se je podirala kot hiša iz kart, a sva z Andrejem vztrajala, naša rešitve, ključni sodelavci pa so sledili.

Protihrupna zaščita vtekanja

Protihrupna zaščita odsesavanja na rotorski liniji

Organizacija dela in plačnega sistema v proizvodnji. Glede na situacijo, je bil to ključni del uspeha prenove podjetja. S spremembo tlorisa smo prihranili precej časa in tako povečali produktivnost. Dodali smo še nekaj manjših investicij in bistveno zmanjšali število zaposlenih. Reorganizirali smo delo na montažni liniji tako, da je prilagojeno trenutnemu številu razpoložljivih delavcev. Postavili smo vodji izmen, ki sta kazala največji potencial in jima naložili nekaj dodatnih odgovornosti.

Med vsemi temi spremembami, ki se zdaj zdijo enostavne in logične, smo prenovili tla, prebelili stene, zgradili kontrolni prostor v proizvodnji, prestavili

skladiščnike iz skladišča v proizvodnjo, organizirali del skladišča v prostor za odpadni material večje vrednosti, za polovico zmanjšali zalogo palet in kartonaže ter bistveno povečali kapaciteto skladišča končnih izdelkov, ki smo ga prestavili v prvotno skladišče.

Prostor za merjenje v proizvodnji

Za večanje proizvodnih zmogljivosti smo investirali v dodatne stroje na rotorski in statorski liniji, nabavili povijalni stroj, instalirali varnostne kamere in nazadnje nabavili še talni čistilec Nilfisk.

Novi stroji na statorski liniji

V tem času instaliramo že prve stroje in naprave za projekt 714.

Priprava vzorcev na novi liniji

V času, ko ni bilo dovolj električne energije, smo uspeli le-to zagotoviti preko dobrih povezav na State Grid-u (državno podjetje, ki upravlja z električno energijo) in biroju za tuje investicije. Seveda, na osnovi plana in aktivnosti, ki smo jim ga predložili in se držali obljub. Takoj smo investirali v nov kompresor, ki bistveno zniža porabo, reorganizirali delo na lakirnem stroju le v eni izmeni, zamenjali nekaj starih klim (v tistem času smo jih ugasnili, se pravi, da smo se pozimi vsi zaposleni odpovedali gretju). Kasneje so zelo podoben sistem ubrali za vsa podjetja.

Uspeli smo renovirati še vhod, proizvodno pisarno in obedovalnico.

Prenovljena avla

Prenovljena pisarna

Pripravljalnica hrane

Kako je tak plan uspel? Z zelo hitrimi spremembami na bolje, s precej komunikacije in razlaganja o tem, kako so organizirana druga podjetja in da so spremembe nujno potrebne. Nekaj bolj organiziranih podjetij smo v zadnjih dveh letih kljub koroni uspeli obiskati, nekaj smo dodali z izobraževanji. Zagotovo pa ne bi uspeli brez petnajstletnih izkušenj sodelavca Andreja.

Trenutno so se nam naročila kar precej znižala, tako da bomo imeli v juliju in avgustu dva tedna kolektivnega dopusta. Kljub vsemu gremo vetru naproti in pripravljani na nove izzive.

V prihodnje nam bo AGV-voziček dostavljal material od lakirne do rotorske linije. Uvedli bomo nekaj novih principov, kot so SFM (Shopfloor Management), CIP (Constant improvements), Kaizen, KANBAN, od sistema push bomo prešli na sistem pull.

V juniju in juliju organiziramo že tretji mesec varnosti in inovativnosti, s tem namenom smo že opravili prva izobraževanja na temo EHS-trening (Environment Health Safety).

Uvod

Trening o okolju, zdravju in varnosti

Želimo vam lepo poletje, da si vsi skupaj napolnimo baterij in zares poženemo naš voz skupaj naprej.

KONČNO SEJMI SPET V ŽIVO

Barbara Debeljak

Vsako novo sprostitev ukrepov za omejitev širjenja okužbe smo že komaj čakali. Veseli smo, da smo lahko po dolgem času na sejmi v živo poklepetali z našimi obstoječimi in bodočimi poslovnimi partnerji.

V mesecu maju smo bili v Amsterdamu na sejmu ISSA INTERCLEAN, kjer smo predstavili ponudbo vakuumskih enot in pihal. Na sejmu smo premierno predstavili novo generacijo kompaktnega vakuumskega motorja 457 za mokro in suho uporabo ter seriji elektronsko komutiranih motorjev 714 in 759 za apli-

kacije na baterije, ki hitro postajajo nov svetovni standard pri čiščenju. Domelova poslovna enota PE KO je predstavila svoj program komponent elektromotorjev na sejmu COILTECH v Ulmu in v Berlinu, na sejmu CWIEME. Na stojnicah smo imeli odličen obisk.

NEKAJ UTRINKOV V SLIKI IN BESEDI:

Jaka K.:

Super sejem, sem pozitivno presenečen. Vidi se, da je čistilna tehnika v porastu. Obisk naše stojnice je kar številčen. Pohvalil bi tudi ekipo Domela za izredno zavzeto zastopanje podjetja na tem dogodku.

Borut. M.:

Imam občutek, da so obiskovalci komaj čakali, da se bo ta sejem po štirih letih spet zgodil. Veliko obiskovalcev nasploh in tudi na naši stojnici.

Janez R.:

Sejem je bil dobro obiskan. Tudi tu se vidi premik v smeri avtomobilskih baterijskih aplikacij. Velik "hit" so predvsem robotski čistilci cest, industrijskih, trgovskih ... površin. Izpostavljeni so bili tudi baterijski sesalniki in posledično tudi nekoliko večje zanimanje za brushless enote. Nekoliko presenetljivo veliko je bilo tudi zanimanje za starejše programe 491, 492, 499, kjer so iskali predvsem zamenjave za konkurenčne sesalne enote.

Mira K.:

Zares prijetno in osvežujoče se je bilo z našimi obstoječimi in bodočimi kupci spet srečati v živo. Kljub izzivom v oskrbovalnih verigah, s katerimi se vsi soočamo, je bilo na sejmu čutiti in opaziti pozitiven in spodbuden pogled v prihodnost. Zanimanje za Domelove rešitve je veliko, čuti se pomanjkanje evropskega vira na BLDC-rešitvah za čistilno tehniko. Oglasnega materiala za 759 in 758 nam je skoraj zmanjkalo.

Igor M.:

Res je prijetno ponovno poslovati v "normalnih" razmerah, brez uporabe aplikacij, kot so Teams, Skype, Webex, ... Direktni "face to face" kontakt ima svojo dodano vrednost, kar se prav tako vidi pri obiskovalcih in naših (potencialnih) kupcih.

Miha O.:

Mislím, da smo vsi komaj čakali, da se zopet zgodi sejem v živo. Imeli smo zelo dober obisk in izmenjali veliko novih kontaktov.

Anja F. Mohorič:

Od sejma nisem pričakovala veliko, saj je »korona« skoraj izbrisala potovanja, srečanja v živo in osebni

stik. K sreči sem se zmotila. Široki nasmehi na starih in novih obrazih, sproščeni klepeti in pozitiven pogled na prihodnost so nam dali novih moči za prihajajoče izzive. Uspešno smo zastopali Domelove barve, navdušili z novimi rešitvami in spletli nove vezi.

Matej T.:

Sejma sem se udeležil prvič, zato sem imel omejena pričakovanja. Po obisku lahko rečem, da sem pozitivno presenečen nad obiskom naših obstoječih in potencialnih novih kupcev kot tudi velikostjo celotnega segmenta čistilne tehnike. Vidi se trend robotizacije in prehoda na baterijsko napajane čistilne aparate v vseh segmentih.

Marko N.:

Videti je, da so bili obiskovalci in razstavljalci letošnjega sejma po nekaj letih veseli ponovnega stika v živo in ne samo preko spleta. Opazen je premik k baterijskim in robotskim aplikacijam, kar je bilo opazno že na prejšnjih sejmih, letos še bolj intenzivno.

Blaž B.:

Sejem v Amsterdamu po štirih letih je navdušil z obiskom naše stojnice, kakor tudi z novostmi. Na področju sesalnikov in talnih čistilcev je opazen premik v baterijske in robotske sesalnike. V sanitarni tehniki se iz sušilnikov za roke sušenje rok ponovno premika proti bolj tradicionalnim brisačkam. V večernih urah pa Amsterdam še vedno ponuja dobre vibracije. Iz sejma kot ekipa odhajamo z dobrimi vtisi in bolje povezani, kakor smo bili pred prihodom na sejem.

Vladimir Š.:

Zaznan je bil kar precejšen obisk na naši stojnici. Zaradi trenutne koronske situacije sem pogrešal nekaj razstavljalcev iz prejšnjih let, manj je bilo tudi azijskih razstavljalcev. Zaznati je bilo nadaljnji premik v smeri baterijskih in brushless rešitev. Kar nekaj je bilo povpraševanj potencialnih kupcev, ki jih trenutno suportira naš glavni konkurent v Evropi. Vtis je pozitiven.

Teja B.:

Nisem pričakovala toliko obiskovalcev, tako da sem nad obiskom sejma pozitivno presenečena. Očitno smo vsi komaj čakali, da se lahko ponovno srečamo »v živo«. Kljub izzivom, s katerimi se vsi

soočamo v zadnjem obdobju, smo pozitivno zrli v prihodnost. Opaziti je bilo povečano povpraševanje po EC-rešitvah za baterijske aplikacije. Na splošno pa so vsi zelo izpostavljali pomembnost zagotovitve dobav.

Aleš G.:

Po dveletnem premoru in odpovedi sejma smo bili veseli, da je bila letošnja izvedba uspešna in da smo se lahko v živo srečali z našimi sogovorniki, med katerimi smo nekatere poznali le z računalniških zaslonov. Precej sestankov je bilo organiziranih vnaprej in so bili zelo konstruktivni. Vzpostavili smo tudi nove kontakte, s katerimi bomo v nadaljevanju preverili možnosti konkretnega poslovnega sodelovanja.

Ana T.:

Na sejmu Coiltech v Ulmu v Nemčiji smo razstavljali prvič. Prejšnja leta je bil v tem terminu organiziran isti sejem v Italiji v mestu Pordenone. Glede na to, da smo bili letos v Ulmu prvič, je bil obisk zelo dober. Tudi odzivi kupcev, ki so nas obiskali, pričajo, da je lokacija veliko bolj strateška. Sejem je sicer po obsegu veliko manjši kot sejem Cwieme v Berlinu, ampak ravno tako prepoznaven in dobro organiziran. Obiskalo nas je kar nekaj naših večjih kupcev ter tudi potencialni kupci, s katerimi imamo odprta zanimiva povpraševanja. Naše mnenje je, da je bil sejem uspešen, in veseli smo, da smo po dolgem času lahko s kupci spet poklepetali v živo

POMEN KAKOVOSTI

Miro Šmid

Novica iz sveta avtomobilizma:

Vir: <https://insideevs.com/news/500303/mercedes-eqa-20000-orders/>

Pomen ničelne tolerance do nekakovosti kjerkoli v procesu. Pred 11 leti sem napisal tole: »Uvedli smo

novе izdelke: generator za motorne žage (dve različni izvedbi v več izpeljankah), družino treh različnih EC-motorjev za baterijsko gnana ročna orodja, družino šestih različnih EC-motorjev za ventilacijsko tehniko, dva kompleta stator/rotor za EC-kompresorsko črpalko za klimatske naprave za avtomobile, koračni motor za senzorske sisteme tretje generacije za avtomobile, DC-motor za vakuumsko črpalko za primarni vir moči pri zaviranju za avtomobile, atomizer vode na osnovi malega EC-motorja, BMC-ohišja za sesalne sisteme za gorivo v bencinskih ali dieselskih motorjih, uvedli smo zabrizgavanje paketov z izolacijsko maso ...«

Kaj lahko dodam po 11 letih? Da smo našemu prve mu avtomobilskemu kupcu prodali preko 5.000.000 kosov koračnega motorja za tempomat. PET MILI-

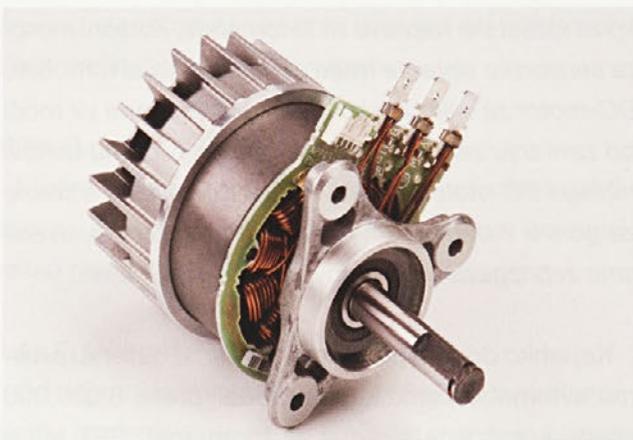
JONOV. Ene izvedbe. Sprememb ni bilo. Zgolj le in samo stabilna proizvodnja. In v zadnjih 6 letih nismo dobili reklamacije za NITI EN KOS. Pomeni, da znamo delati kakovost. Če hočemo. Prava beseda je »hoteti«, ne »želeti«. HOČEMO delati kakovost. Jo res? Vsak zase naj se vpraša, če je to res.

Ti motorji so vgrajeni v pet milijonov vozil, ki vozijo po vsem svetu, začelo se je z najboljšimi modeli Mercedesov serije E.

Drugemu kupcu smo prodali (v Evropi in Mehiki – ZDA) 5.500.000 kosov DC-motorjev za servozavore. PET MILIJONOV IN POL. Sem in tja je bila kaka reklamacija, ampak nič kritičnega, povprečna številka zadnjih nekaj let se giblje okoli 15 ppm (part per million, del na milijon).

Prodali smo več kot 2.800.000 motorjev za baterijska ročna orodja vodilnega proizvajalca. Seveda smo imeli težave s kakovostjo, ampak smo o vsem vnaprej obveščali kupca in se ustrezno dogovarjali o reševanju. Ocena kakovosti s strani kupca je do zdaj vedno A, čeprav vemo, da imamo priložnosti za izboljšave. Smo eden od NAJBOLJŠIH dobaviteljev. Ker komuniciramo in smo pro-aktivni, imamo zaradi tega obilo novih projektov za naslednje generacije.

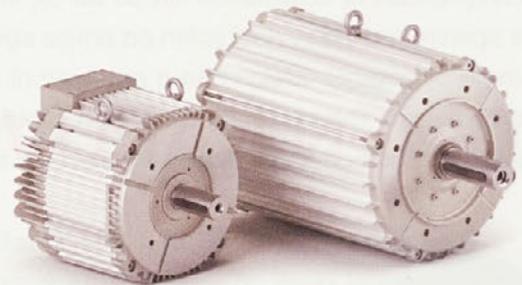

Prav tako smo prodali 670.000 motorjev za baterijska ročna orodja konkurenci prvo omenjenega kupca. Tudi pri tem kupcu imamo zaradi kakovosti veliko novih, obetavnih projektov za prihodnost.

Za drugega kupca razvijamo že četrto in celo peto generacijo rotorjev in statorjev za kompresorje električnih vozil, največ za BMW, po novem tudi za VW.

Domelovi motorji so vgrajeni v avtomobile znamk BMW, Daimler, Audi, VW, Škoda, Renault, PSA, na Kitajskem je naš kupec podjetje Great Wall.

Niso samo veliki in avtomobilski kupci pomembni, oziroma kakovost zanje, vsi ostali kupci so tudi enako pomembni (nekateri so sicer bolj industrijski odjemalci, ampak nič manj pomembni).

Kupec iz Kanade npr. kupuje puhala za kisik in črpalke za rekuperacijo neizgorelega vodika za gorivno celico, ki je potem vgrajena v avtonomni električni vlak. Kakšen nivo kakovosti mislite, da tak kupec pričakuje?

V našem kitajskem podjetju smo pričeli s proizvodnjo sesalne enote z vrtilno hitrostjo čez 100.000 vrtljajev na minuto. Kakšna mora biti kakovost sestavnih delov in montaže?

Lahko rečemo, da imamo trenutno najboljši pogon za e-kolo na svetu.

Najmanjšo EC-sesalno enoto z največjo učinkovitostjo na svetu. Najbolj učinkovite motorje za masovno premikanje zraka (mednarodno poimenovanje

je AHU – air handling unit) za prezračevanje farm, hotelov, bolnišnic, kongresnih centrov, podatkovnih centrov. Gibljemo se proti izdelkom z višjo dodano vrednostjo. Naš nosilec žarometa je vgrajen v avtomobile znamk Lamborghini.

Pričenjamo s proizvodnjo parabole za žaromete za Mercedese novih generacij.

Pridobili smo novega kupca iz ZDA, ki je do zdaj sesalne enote proizvajal sam. Ker so naši izdelki boljši in kakovostnejši. Tako vsaj mislimo. Kupec je del korporacije TTI, kamor pripadajo tudi podjetja Ryobi, AEG, Homelite, Hoover in še kar nekaj drugih, ki vsa rabijo elektromotorje. S to znamko si bomo odprli OGROMEN trg, če bomo uspešni. Doma imam kar nekaj baterijskih naprav Ryobi in sem z njihovo kakovostjo zelo zadovoljen. Upam, da bo lahko nekoč v njih tudi naš EC-motor, pa seveda tudi v višjerazrednem aparatu tega kupca.

Z velikimi koraki gremo v velik projekt za novega kupca, kjer bomo kompletan sklop našega motorja in krmilno elektroniko, vodotesno zaprto v ohišju, dobavljali neposredno proizvajalcu avtomobilov višjega razreda, kasneje pa najbrž še drugemu podjetju iz korporacije. Vsi čutimo, kako pomembno je to?

Je vse zgoraj napisano, glede kakovosti, res? Ali res znamo delati kakovost? Res HOČEMO delati kakovost? Res? Zaradi nezanesljivih kontaktnih jezičkov imamo blokirano količino 70.000 sesalnih enot pri kupcu v ZDA. Imamo velike težave s podobnimi kontaktnimi jezički za nov motor. Imamo nekakovost, ki presega 10 % realizacije na novem programu statorja in rotorja za kompresor klima naprave. Imamo poseben status nadzora kakovosti za nov projekt v Retečah. Kjer tudi govorimo o številkah, ki presegajo 10 % izmeta ali več. Res VSI hočemo kakovost? Ker sem v zadnjem času na lastna ušesa slišal: »Jah no, saj ima kupec še kaj drugega narobe, kaj je toliko panike zaradi ENE gredi.« Ali: »Naj dajo tiste tri statorje stran, bomo naslednjič dali tri dodatne v pošiljko, pa bo. Je to res osredotočenost na kakovost v vseh procesih? Ničelna toleranca do nekakovosti?

Ničelna toleranca do nekakovosti je edini kriterij, ki velja danes. V vseh procesih, tudi najosnovnejših. Primer: izdelava gredi za nov projekt v Retečah.

Ali vemo, kam je vgrajena ta gred? Najbrž vsi ne. Ta gred je vgrajena v rotor, ki ga, v kombinaciji s statorjem, naredimo v Retečah za kupca, ki potem kombinacijo sestavi v črpalko za hlajenje baterij in pogonskih elektromotorjev za zadnjo generacijo električnih Mercedesov (SUV-ji in limuzine EQA, EQB, EQC, EQE, EQS ter mini bus EQV).

Kot je napisano na začetku, Mercedes je samo za model EQA dobil 20.000 prednaročil. V vsakem sta dve črpalci. To pomeni 40.000 kosov gredi, statorskih paketov, rotorskih paketov, rotorjev, statorjev samo za EQA družino. Nam je vseeno kako izdelujemo sestavne dele?

Kaj nam pomenijo BMW, Peugeot, Audi, Renault, VW, Porsche? Praktično vsa avtomobilska podjetja v Evropi in še kar nekaj po svetu preko naših neposrednih kupcev vgrajujejo naše izdelke.

Kaj nam pomenijo proizvajalci sesalnikov? Več kot 60 % evropskih sesalnikov uporablja naše sesalne enote.

Proizvajalec sesalnikov »door to door«? 2.900.000 motorjev narejenih zanje. Vsak kupec njihovega sesalnika ima v krtači za oblazinjeno pohištvo Domelov motor iz Reteč. Dodatno še 12.000.000 DC PM motorjev za druge kupce.

Proizvajalec baterijskih vrtnih orodij? EC-motorje sem že omenil, potrebno je dodati, da so vse njihove kabelske električne verižne žage gnane z Domelovimi elektromotorji.

AHU kupci, posredno klinični centri, hotelske verige, Google, Facebook ...? Pri odpovedi ventilacije lahko v nekaj urah v bolnišnicah/hotelih/kongresnih centrih razmere postanejo neznosne za ljudi, odpovedo veliki podatkovni centri in s tem del interneta, pogine

več 100.000 piščancev, pogine več 10.000 prašičev in podobno.

Tiskarska industrija, tekstilna industrija, odsesavanje strupenih plinov pri laserskem označevanju, zobozdravniški stoli, preprečevanje preležanin kroničnim bolnikom? Povsod je prisoten Domel. Niti približno se ne zavedamo, kje vse smo prisotni s svojimi izdelki. In povsod smo popolnoma enako pomembni. Kakovost šteje pri vseh in pri vsakem posebej.

Pred enajstimi leti sem napisal, danes ponovim:

Kakovost torej nastaja povsod v podjetju, le na ta način dosežemo tisto, kar kupec pričakuje. Le na ta način bomo dolgoročno obstali. Na način, ko bo vsak vzel kakovost v svoje roke in odgovarjal za svoj izdelek, za svojo operacijo, za svoje delo.

Vsak.

Rad bi videl, da bom čez nekaj let kupcem na

vprašanje: »Koliko vas je v Domelu zaposlenih v kakovosti?« s ponosom odgovoril: »VSI!«

Želim si, da bi bilo to res. Žal je to lahko samo želja, ne hotenje. Hoteti morate VI, sodelavci. V razvoju, tehnologiji, računovodstvu (ja, tudi tam), kadrovskem oddelku, varstvu dela, logistiki, skladiščenju, transportu, informatiki, proizvodnji, orodjarni, vzdrževanju, prodaji in seveda tudi v kakovosti. Kakovost pride na koncu. Ni res. KONTROLA pride na koncu. Samo končna kontrola je na koncu. Kakovost mora biti vgrajena. Od začetka. Da kontrola ne bi bila potrebna.

DODATNO

zdravstveno zavarovanje PRVA Zdravje

Maja Virant

Ko se poškodujemo ali zbolimo, si želimo čim hitreje priti do ustreznega zdravnika specialista in diagnoze, kar je temelj za hiter začetek zdravljenja. V javnem zdravstvu so čakalne dobe dolge in nemalokrat se žal zgodi, da termin pregleda dobimo šele čez nekaj mesecev.

V skrbi za naše zdravje je Domel zaposlenim omogočil vključitev v dodatno zdravstveno zavarovanje »PRVA Zdravje«, ki ga nudi PRVA Osebna zavarovalnica, d.d. Zavarovanje omogoča, da na specialistični pregled, rehabilitacijo ali krajši operativni poseg pridemo najkasneje v 10-ih delovnih dneh.

Zavarovanje »PRVA Zdravje« v Domelu

Vključitev v zavarovanje je v Domelu možna od 1. 1. 2022 dalje. V decembru 2021 je bilo izvedenih 48

izobraževanj, na katerih smo se zaposleni podrobno seznanili z zavarovanjem, kako ga koristiti, kakšna so kritja in stroški. Tistim, ki so pristopne izjave oddali v decembru, je zavarovanje pričelo veljati z januarjem 2022. Pri vključitvi je možnost izbire med A in B ponudbo, pri čemer premijo za ponudbo A v celoti krije delodajalec, za premijo B pa zaposleni doplača 2,5 EUR z odtegljajem od plače. Prednost je, da je zavarovanje kolektivno in so pogoji zavarovanja precej ugodnejši od individualnega sklepanja (nižja

premija, enotna za vse starosti, več vključenih kritij, pristop samo z izjavo itn.). K zavarovanju lahko poleg zaposlenih pristopijo tudi družinski člani od 15. leta starosti dalje. V zavarovanje je trenutno vključenih 780 zaposlenih in 210 njihovih družinskih članov, skupaj 990. Od tega se jih je 333 odločilo za ponudbo A in 657 za B.

Koriščenje zavarovanja v Domelu v prvih 6 mesecih

Zavarovanje je že kar nekaj zaposlenim omogočilo, da so hitro prišli do željene specialistične obravnave. V prvi polovici leta 2022 je bilo v Domelu 117 koriščenj zavarovanja, od tega 106 za specialistične preglede, 4 za operativne posege in 7 za rehabilitacijske obravnave. Nekaj zaposlenih je po opravljenih storitvah delilo svoje izkušnje in odzivi so bili zelo pozitivni. Večinoma so na preglede prišli že v manj kot 5 delovnih dneh. Z naročanjem in z obravnavo so bili zelo zadovoljni, predvsem pa z dejstvom, da so hitro prišli na pregled, tudi tisti, ki so imeli na napotnicah oznake »redno«. Nekateri bi bili sicer na vrsti za pregled šele čez nekaj mesecev. Zadovoljstvo s koriščenjem meri tudi zavarovalnica, in sicer tako, da uporabnika po koriščenju pokliče ter preveri, kakšno izkušnjo je imel s koriščenjem. Po informacijah, ki nam jih je zavarovalnica posredovala, je indeks zadovoljstva s koriščenjem zavarovanja 99,3 %, večina zaposlenih bi zavarovanje priporočila svojim bližnjim.

Zavarovanje omogoča storitve na 23 različnih specialističnih področjih medicine. Kot prikazuje spodnji graf koriščenja, so zaposleni do sedaj največ pregledov opravili na področjih radiologije, gastroenterologije, ortopedije in dermatovenerologije.

Se v zavarovanje še lahko vključim?

Zaposleni, ki v zavarovanje še niste vključeni, lahko to uredite z oddajo pristopne izjave. Pristopno izjavo in dodatne informacije pridobite pri **Marjani Mešec** (int. 240, marjana.mesec@domel.com) ali **Maji Virant** (int. 230, maja.virant@domel.com).

Pri izbiri zavarovanja se lahko odločite med ponudbo A in ponudbo B, ki poleg kritij A krije še drugo zdravniško mnenje v tujini, eno dodatno rehabilitacijo, operativne posege v enodnevni obravnavi (do 5.000 EUR).

Obseg letnega zavarovalnega kritja	Ponudba A	Ponudba B
Specialistične storitve, diagnostične obravnave (na podlagi redne napotnice osebnega zdravnika)	5 obravnav (vsaka vključuje tri storitve)	
Zdravila na beli, samoplačniški recept	Zavarovalna vsota 250 EUR	
Telefonsko svetovanje zdravnika družinske medicine	DA, brez omejitev	
Rehabilitacije	7 obravnav	8 obravnav
Drugo zdravniško mnenje v tujini	NE	DA, brez omejitev
Operativni posegi v enodnevni obravnavi po tabeli operacij	NE	Zavarovalna vsota 5.000 EUR
Mesečna premija v EUR na zaposlenega:	5,00 EUR	7,50 EUR
Način plačila:	Premijo v celoti plača delodajalec	Delitev plačila: delodajalec: 5 EUR zaposleni: 2,5 EUR

Pod enakimi pogoji lahko v zavarovanje vključite tudi družinske člane nad 15 let starosti in za njih premijo plačujete z odtegljajem pri plači.

Kriti so stroški zdravstvenih storitev zaradi bolezni ali poškodb, ki so nastale po sklenitvi zavarovanja in po poteku dvomesečnega čakalnega roka za bolezni (za poškodbe čakalnega roka ni). Iz zavarovanja so izključene prehodno diagnosticirane kronične bolezni.

Kadarkoli se lahko odločite tudi, da iz zavarovanja izstopite. Izstop iz zavarovanja nima nikakršnih finančnih posledic, ne glede na to, koliko časa ste v zavarovanje vključeni.

Postopek koriščenja zavarovanja je takšen, da najprej pri osebnem zdravniku pridobite napotnico. Potem pokličete na zdravstveno točko »PRVA Zdravje« na 01 777 57 75, kjer vam nudijo vse informacije o zavarovanju, izvajalcih zdravstvenih storitev ter vam v 10 delovnih dneh uredijo pregled v partnerski mreži specialističnih zasebnih ambulant.

NOVOZAPOSLENI

Nataša Dolenc

Sodelavcem se zahvaljujemo za odziv na povabilo in za trud, ki ste ga vložili v svojo predstavitev. Tokrat so se odzvali tisti, ki so se nam pridružili od novembra do marca. V internem glasilu vam ponujamo možnost, da bi se predstavilo čim več novih sodelavcev, saj je to način, da vas spoznamo tudi tisti zaposleni, ki nimamo direktnega stika z vami. Vsi, ki bi se še želeli predstaviti, pa ste to priložnost iz kakršnega koli razloga zamudili, ste še vedno povabljeni, da to storite.

JASMINA SOFTIČ

Sem Jasmina Softič, stanujoč v Kranju. Prvenstveno sem mama, žena in gospodinja, ki ima rada urejenost, dolge sprehode in naravno. Opravljala sem različna dela, nazadnje sem bila zaposlena v podjetju, kjer sem delala na stroju CNC. Svoje delo sem opravljala odgovorno in vestno, vendar sem se odločila, da bi zamenjala službo in sem na zaposlitvenem portalu spremljala oglase. Zasedila sem, da iščete delavca v proizvodnji. Po prebrani predstavitvi na vaši internetni strani in po pogovoru z znancem sem se odločila, da se prijavim, ker bi lahko svoje znanje iz proizvodnje, ki sem ga pridobila pri takratnem delodajalcu in s svojo pridnostjo, dodala doprinos vašemu podjetju. Velika prednost je to, da sem ob vikendih lahko z družino in se lahko posvečam svojim hobijem, kot so sprehodi v naravi in druženje s prijatelji. V Domelu sem kot novozaposlena zelo zadovoljna z odnosi. Novi sodelavci so me zelo dobro sprejeli, potrpežljivi so z menoj, saj mi vedno pomagajo in poskrbijo, da se počutim tako, kot da delam v Domelu že več let. Delam v oddelku BSD, moja naloga je, da spremljam kvaliteto kosov ter da jih nalagam na paleta.

ANA GOLJA

Sem Ana Golja in prihajam iz Spodnjih Danj. Po izobrazbi sem diplomantka upravnih ved (UN). Pred sedanjo zaposlitvijo sem bila zaposlena kot svetovalka na banki. V Domelu sem se zaposlila v operativni nabavi, kjer sem zadolžena za naročanje vijačnega materiala, lesene embalaže in osnovnih sredstev. Pridružila sem se super ekipi, ki me je toplo sprejela in veliko naučila. Dobra volja in smeh sta na delovnem mestu vedno prisotna. Delo je pestro in zahteva veliko komunikacije. Na čase postane tudi vroče, ko zamuja dobava kakšnega vijaka. V prostem času se rada potepam, preberem dobro knjigo ali pa kaj sladkega spečem.

ŽAN KAVČIČ

Sem Žan Kavčič, prihajam iz Železnikov. Po izobrazbi sem diplomirani inženir strojništva. Z delom v Domelu sem se prvič seznanil v času počitniškega dela v srednji šoli. Ker so letos iskali novega sodelavca v tehnologiji, sem se z željo po novih izkušnjah prijavil na razpis. Zaposlen sem v oddelku tehnologije sesalnih

enot. Všeč mi je, ker je delo raznoliko in dinamično. Sodelavci so me lepo sprejeli in mi s svojimi izkušnjami pomagajo pri spoznavanju delovnih procesov. V prostem času se najraje ukvarjam s športom, sem pa tudi aktivni član PGD Železniki.

IRENA POTOČNIK

Moje ime je Irena Potočnik. Rojena sem v družini petih otrok in sem odraščala v majhni idilični vasi nad Olimjem. Na Gorenjsko sem se preselila pred desetimi leti, ko sem se poročila.

Osnovno šolo sem obiskovala v Podčetrtku, srednješolsko šolanje nadaljevala v Celju na srednji ekonomski šoli, nato pa vpisala študij na UM FF, smer zgodovina – filozofija. Študij sem v zadnjem letniku zaradi čisto osebnih razlogov prekinila.

Prve delovne izkušnje sem pridobivala v turizmu, kot se za kraj, ki danes slovi kot eno najprepoznavnejših turističnih krajev v Sloveniji, spodobi. Že kot srednješolka sem opravljala razna dela pri lokalnih ponudnikih turističnih storitev. Začetki mojih delovnih izkušenj obsegajo znanje iz organizacije in vodenja turističnih in šolskih izletov, kasneje pa sem se začela zanimati za delo v knjigovodstvu. Od nabavno – prodajnih znanj sem pridobivala izkušnje v administraciji, knjigovodstvu, računovodstvu in v kontrolingu.

Ker sem oseba, ki išče vedno nove izzive, sem pred desetimi leti sprejela nalogo, da za svojega moža uredim osebno bibliografijo, arhiv ter knjižnico. Verjela sem, da bom z delom končala v letu dni, pa se je le-to razpotegnilo v devet let. Poleg zgoraj omenjenih nalog sem se znašla še v vlogi osebne organizatorke dela ter asistentke na orglah. Po opravljenem večinskem delu sem zopet začela iskati možnosti vrnitve na trg dela.

V Domelu sem se znašla povsem nepričakovano, saj sem iskala delo v knjigovodstvu in administraciji.

Po navdušenem pripovedovanju enega izmed dolgoletno zaposlenih v podjetju sem oddala prijavo za delovno mesto v proizvodnji. Na delo sem bila kmalu sprejeta. Moje delovno mesto je v montažni enoti. Začela sem z dodatnimi deli, kasneje sem bila za nekaj mesecev dodeljena liniji, ki je zadolžena za montažo motorjev, zadnji mesec pa delam na statorski liniji. Delo v proizvodnji se (očitno) močno razlikuje od mojih dosedanjih delovnih znanj.

Zelo sem vesela, da sem stopila iz t. i. cone udobja in spoznala svet proizvodnje. Glede na to, da sem odraščala v okolju brez tovarniških dimnikov, se je pred menoj pojavil popolnoma nov svet.

V Domelu z zanimanjem spoznavam svet velikih podjetij, saj do sedaj te možnosti nisem imela. Voditi in usmerjati tako veliko organizacijo zahteva mnogo vodstvenih in logističnih veščin kot tudi prilagajanj in usklajevanj. Zanimivo je, da mi na osebni ravni ne predstavlja nobene težave delo v treh izmenah. Tudi s sodelavkami in (redkimi) sodelavci se, po mojem mnenju, dobro razumem.

V prostem času zelo rada berem knjige, spoznavam nove kraje, ljudi in njihove navade tako doma kot v tujini, obiskujem klasične prireditve, obiskujem muzeje in galerije, zahajam v visokogorje, vrtnarim ter se družim s prijatelji, znanci in družinskimi člani.

JERNEJ BURGER

Sem Jernej Burger, prihajam iz Grosuplja, trenutno živim v Škofji Loki. Moje delovne izkušnje zajemajo delo v prodaji v različnih podjetjih, v katerih sem v osmih letih nabral nemalo izkušenj, se pa veselim tudi nabiranja novih kot Domelovec. V Domelu sem zaposlen na delovnem mestu komercialista v PE

Laboratorijski sistemi, kjer so me vsi zelo lepo sprejeli. V Domelu sem se želel zaposliti, ker je podjetje, ki z ekipnim duhom in s pripadnostjo zaposlenih dosega izjemne rezultate. Trud in vlaganje v svoje zaposlene je v mojih očeh poleg naložb v tehnologijo najboljša naložba za prihodnost, zato z Domelom želim rasti in se razvijati tudi jaz.

V prostem času rad pogledam dober film, serijo, se sprehodim do bližnje Križne Gore, kdaj pa kdaj pa tudi kaj dobrega skuham. Nedolgo nazaj se je nama z ženo pridružila hčerkica, ki ji bom z veseljem posvečal svoj prosti čas.

MOJCA LORBER

Moje ime je Mojca Lorber in prihajam s Koroške, pred kratkim pa sem se preselila v Škofjo Loko. Že od nekdaj sta me v življenju zanimali dve področji: umetniško ustvarjanje ter matematika in inženirske znanosti. Ti interesi so me vodili skozi mojo izobraževalno pot, tako da sem zaključila dve fakulteti. Najprej sem študirala na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje, smer restavracija, po nekaj letih dela na tem področju pa sem se vpisala še na interdisciplinarni študij računalništva in matematike. Po končnem študiju sem se zaposlila kot full-stack razvijalka v podjetju BioSistemika, kjer sem delala dobra štiri leta na razvoju spletne SaaS-aplikacije.

Ko sem začela z iskanjem nove zaposlitve, mi je bilo zelo pomembno, da najdem delovno mesto, kjer bo poleg zanimivega dela prisotno tudi zdravo delovno okolje. To je bilo tudi moje glavno vodilo, da sem izbrala Domel. V Domelu sem se zaposlila kot razvijalka programske opreme na oddelku ADP. Moje glavne zadolžitve so razvijanje in vzdrževanje obstoječih aplikativnih rešitev za spremljanje proizvodnih podatkov, razvoj novih aplikacij za potrebe avtomatizacije proizvodnje ter v prihodnosti tudi delo na področju obdelave in analize proizvodnih podatkov. Ker me zelo zanima delo s podatki in uporaba teh pri reševanju problemov, vključno z uporabo umetne inteligence in strojnega učenja, imam željo, da bi v prihodnosti lahko delala tudi na teh področjih. Novi sodelavci so me zelo lepo sprejeli. Zadovoljna sem z dobrim sodelovanjem, deljenjem znanja in pripravljenostjo pomagati drugim. Na novem delovnem mestu sem uspela najti polno novih izzivov, tako da upam, da bom lahko skozi učenje še naprej napredovala in s tem dodajala tudi svoj prispevek k razvoju.

TEJA FLAJS

Moje ime je Teja Flajs, stara sem 23 let in prihajam iz Radovljice. Po izobrazbi sem pek. Po končani srednji šoli sem se zaposlila v Mercatorju kot prodajalka. Da v Domelu iščete nove sodelavce, sem izvedela od prijateljice. Zaposlena sem od marca, in sicer na oddelku BSD, moje delo je paziti na kvaliteto kosov. Delo je zanimivo in dinamično. Sodelavci so me lepo sprejeli in so mi pripravljeni vedno pomagati. Svoj prosti čas rada preživljam s svojimi psi in hodim v hribe.

TONE HABJAN -

veliki koncert z gosti

Danica Jelenc

Zgodilo se je. Bila je lepa, pomladna nedelja proti večeru. Pol ure pred napovedanim koncertom se je parkirišče pred Nikom začelo hitro polniti. Vse to je bil znak, da bo športna dvorana napolnjena. Seveda, naš bivši sodelavec Tone Habjan bo imel koncert. Že sami plakati, ki so vabili na koncert, so dali slutiti, da se pripravlja nepozaben koncert.

In zgodilo se je, koncert je bil poln presenečenj in preprosto povedano – lepo je bilo. Meni pa je bilo še v posebno čast, da sem lahko na kratko poklepetala z glavnim akterjem koncerta. Kaj mi je Tone povedal, si lahko preberete v nadaljevanju. Še posebej sem vesela, da je svoj komentar na koncert dala tudi ena izmed gostij Tina Debevec.

Očitno nama je usojeno, da se pogovarjava na vsake tri leta. Pred kratkim si imel v Športni dvorani v Železnikih drugi veliki koncert, ki si ga poimenoval Anton Habjan z gosti. Ali lahko na kratko opišeš, kako potekajo priprave na tako velik koncert?

S pripravami sem začel po novem letu, saj sem pričakoval, da zloba korona, ki nam je grenila življenje zadnja leta, do maja, ko naj bi se po prvem planu zgodil koncert, končno odide. Moja pričakovanja so se uresničila, saj je korona res odšla in spet se je zgodil en super velik koncertni dogodek. Priprave se začnejo najprej s sestanki glede termina koncerta, najema dvorane, z iskanjem sponzorjev ... skratka lepo po vrsti dobre štiri mesece intenzivnih priprav. Kako ti je uspelo privabiti tako eminentne goste, kot so Nuška Drašček, Janez Lotrič, Tina Debevec in Aljoša Deferrri?

Vseh teh mojih res eminentnih gostov sploh ni bilo potrebno posebej prepričevati, saj sem z vsemi že sodeloval oziroma še sodelujem na različnih nastopih. Omenil sem jim, da organiziram velik koncert in sploh ni bilo dvoma, da ne bi nastopili skupaj. Za sodelovanje z Orkestrom Slovenske vojske pa sem moral nasloviti prošnjo tudi na Ministrstvo za obrambo, saj je to profesionalni orkester.

Tako kot pred tremi leti ti je spet uspelo napolniti Športno dvorano Železniki. Koliko ti to pomeni?

To mi pomeni piko na i ... je zares velik uspeh in potrditev, da pravilno delam in da sem se zares dobro lotil organizacije ter odlično izpeljal koncert ... vse do zadnje note pesmi O sole mio (smeh).

Kljub temu da so bili na koncertu tudi zelo ugledni gostje, je koncert potekal v sproščenem vzdušju, brez vnaprej napisanega scenarija. Kako ti kljub tako slavnim gostom uspe ohraniti sproščenost in spontanost tudi pri samem vodenju koncerta?

Vsi ti slavni gostje imajo to najraje ... sproščenost in spontanost. Mislim, da bi koncert izgubil energijo, če bi nekdo vmes bral vnaprej sestavljeni vezni tekst. Ne maram tega. Sem tak, kot sem, in ljudje to čutijo. Boljše, da se vmes kaj zatakne in na koncu mogoče to izpade še bolje. Ampak »power« pa kljub temu ostane.

Letošnji koncert si si podaril za svoj okrogli jubilej. Ali v bodoče lahko pričakujemo, da boš kje našel

še kakšen razlog, da boš pripravil še kakšen nov projekt?

Ja, razlog se zmeraj najde. Mogoče bo naslednji koncert zaradi »ne-okroglega« jubileja. Haha, malo heca ... Največji razlog, da priredim tak koncert, so prav gotovo bučni aplavzi mojih obiskovalcev, ki me pridejo poslušat in podpret. In vsi ti so moji ljudje ... In prav oni so eden največjih razlogov, da se bo še zgodil kakšen podoben projekt. In vsem tudi s tega mesta velja en velik hvala.

Na koncertu si predstavil tudi nov bend AH bend? Ali v bodoče lahko pričakujemo kakšen nov projekt tudi z njimi?

Ja, to je čisto nova zasedba prekaljenih glasbenih profesionalcev. Imamo kar velike načrte in kmalu se bo zgodil kakšen projekt v tej smeri.

Organizacija koncerta je bila tudi velik finančni zalogaj. Kako si se spopadel s tem izzivom?

Organizacija tako velikega koncerta je zares zelo velik finančni zalogaj in brez finančne podpore podjetij in posameznikov bi bilo to skoraj nemogoče izpeljati. Večina od njih se je z veseljem odzvala moji prošnji za finančno pomoč, za kar se jim še enkrat posebno zahvaljujem. Predvsem pa gre zahvala va-

šemu podjetju Domel za glavno podporo, saj sem še posebno ponosen, da me podpira podjetje, kjer se je začela moja poklicna pot, takrat pot orodjarja.

Tako kot na prejšnjem koncertu si se tudi letos odločil za dobrodelno noto. Zakaj?

Zato, ker tako mora biti. Moramo si pomagati, če se le da. Tudi letos sem namenil del sredstev od prodanih vstopnic za dobrodelnost. Tokrat Prostovoljnemu gasilskemu društvu Dražgoše. Razlog, zakaj ravno gasilcem, je, ker ob vsakem neljubem dogodku pustijo svoje osebno življenje, službo in grejo v pomoč ljudem, ki potrebujejo pomoč ob najrazličnejših nesrečah, požarih ... Gasilci iz Dražgoš mi tudi vsakič brez oklevanja priskočijo na pomoč, ker pripravijo in uredijo dvorano, da izgleda zares svečano, poleg tega pa še poskrbijo za varnost obiskovalcev pred koncertom, na in po njem. Hvala PGD Dražgoše in z gasilskim pozdravom Na pomoč. Upam, da bomo lahko še naprej tako lepo sodelovali.

Tone, najlepša hvala, da si si vzel čas in da sva skupaj podoživela prelepe vtise, ki so nastali ob koncertu. Sama moram priznati, da mi glasbena zvrst, kot so operne arije, ni ravno blizu, ampak ko v živo slišiš prepevati tako imenitne pevce, ki svoj

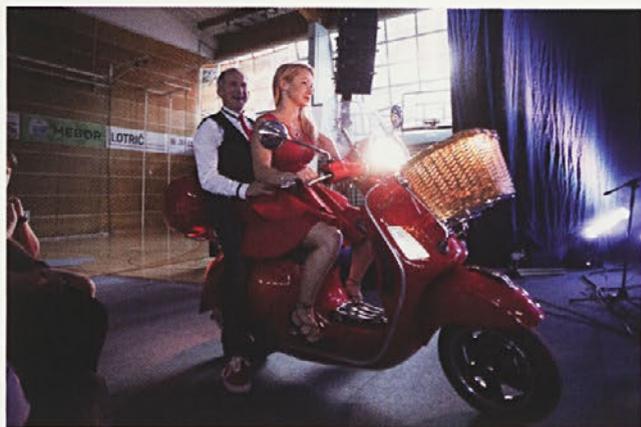

glas iztisnejo iz ne vem kje in ti po celem telesu kar migetajo mravljinici, si pa vseeno rečem – dobri so in res jih je užitek poslušati. Verjamem, da to ni bil zadnji dogodek in da rek »Glasba povezuje.« še kako drži.

Kljub temu da je bila moja želja, da bi od vseh gostov, ki so sodelovali na koncertu, dobila kratke izjave, to ni bilo možno. Sem pa zato toliko bolj vesela, da se je mojemu povabilu za pogovor odzvala Tina Debevec, ki je s Tonetom sodelovala že v več projektih.

Kako je prišlo do sodelovanja s Tonetom?

S Tonetom sva se spoznala med študijem na Akademiji za glasbo. Tekom pogovorov sva ugotovila, da sva poleg klasične glasbe oba aktivna tudi v drugih zvrsteh, kot na primer narodno-zabavni. Beseda je dala besedo, kmalu so za muzikal Kako lepo je biti muzikant rabili pevca baritonista za petje v tercetu. Sama sem kot pevka v muzikalu predlagala Tone-ta in tako se je začelo najino glasbeno sodelovanje. Od takrat naprej skupaj nastopava tako na porokah kot tudi na narodno-zabavnih nastopih, v muzikalih, opernih predstavah, za nama pa so tudi solistični koncerti opernih arij in duetov. Upam, da bova tako uspešno sodelovala tudi v naprej.

Kakšni so vaši vtisi s koncerta?

Najprej iskrene čestitke Tonetu za vrhunsko izpeljan koncert. Biti organizator takšnega koncerta je konkreten zalogaj, a Tonetu je vse odlično uspelo. Čudovito je bilo nastopati pred polno dvorano, ki je kljub bolj klasično obarvanemu glasbenemu izboru dihala kot eno. Ljudje so bili vidno navdušeni, nastopajoče je publika nagradila z močnimi aplavzi. Program koncerta je bil za večino publike presenečenje, a energija v dvorani je bila pokazatelj, da si ljudje želijo takšnih koncertov. Glasba pač ne pozna meja.

Tina, tudi vam hvala za odgovore. Še naprej vam želim veliko uspešno izvedenih glasbenih projektov.

PIKNIK DOMEL

Tomaž Kosem

Po letu premora se je 21. 5. 2022 zgodil Domelov piknik. Lansko leto je bil zaradi višje sile žal odpovedan.

Dan pred piknikom so nam postavili velikanski šotor, pričakovana številka prijavljenih zaposlenih in povabljenih upokoјencev se je uresničila. Okoli 1400 nas je bilo.

Okrog dvanajste ure se je že pričelo kaditi in omamno je dišalo z Marinovega ogromnega žara, pripravljali so se še zadnji sodčki za »hmeljev sok«, v hladilnike so se postavljale še zadnje platenke brezalkoholne pijače.

Okrog ene ure so začeli kapljati prvi zaposleni in tudi upokoјeni sodelavci. Šotor se je hitro polnil.

Na veliki travnati površini se je z otroki in njihovimi

starši srečal in družil s svojo ekipo Sten Vilar iz Studio Anima, pripravili so »gledališko-glasbeno-gibalno-plesno animacijo«, ki skriva svojo igrivost »IGRA - GIBALO ŽIVLJENJA«.

Za glasbeni del in prijetno vzdušje je poskrbel Ansambel Raubarji.

Pozno popoldne se je ulil dež, šotor je pokal po šivih, prijetno vzdušje je izkoristil tudi direktor uprave Domel-a, g. Matjaž Čemažar, ki je s kratkim nagovorom pozdravil vse navzoče.

Sledila je zabava pozno v noč.

Piknik je bil živ.

NAGRADNO DRUŽENJE

najboljše TPM-skupine 2021-TKO

Žiga Sulc

Smo TPM-skupina TKO v PE KO na lokaciji Reteč. Na podelitvi priznanj za inovativnost smo bili izbrani za naj skupino v letu 2021 in poleg priznanja smo prejeli tudi nagrado – druženje članov TPM-skupine.

Smo samostojni, redno skrbimo za urejenost delovnega okolja po 5S-metodi. Zavedamo se pomena izboljšav na področju kakovosti, produktivnosti, vzdrževanja strojev in naprav.

Na rednih TPM-sestankih smo se kar nekaj časa odločali, kje in kako bi izkoristili nagrado. Na osnovi zbranih predlogov smo se odločili za pohod okoli Bohinjskega jezera in kosilo v tamkajšnjem kampu. Povabili smo tudi direktorja PE, vodjo oddelka in koordinatorja TPM. Zjutraj ob 8.00 smo štartali iz Železnikov. Že vožnja je potekala v prijetnem vzdušju. Ob prihodu v Bohinj smo se najprej fotografirali, potem pa peš odpravili po poti proti Kramarju. Vmes smo se malo okrepčali.

Ko smo po »večurni zahtevni« hoji prispeli v kamp, smo bili že pošteno lačni. A po kosilu ni bilo časa za počitek. Čakale so nas igre, kot so: prstomet, dirka dveh z zvezanimi nogami ter igra s svinčnikom, ki ga je potrebno spraviti v steklenico. Nesporni zmagovalec iger je bil vodja TPM-skupine Žiga. Vsi udeleženci pa smo prejeli simbolične nagrade.

Preživeli smo zares vesel in sproščen dan. Ob dobri

družbi, hrani in pijači je čas prehitro minil. Zahvaljujemo se Domelu, da nam je omogočil ta izlet.

VPLIV HRANE NA NAŠE POČUTJE

Janja Kozjek

Lahko bi rekli, da vsako življenjsko obdobje zahteva svoj »krožnik«. Naše zdravje in dobro počutje sta v veliki meri odvisni ravno od tega, kako si ga sestavimo. Najboljše so domače oz. lokalno pridelane sestavine, saj so tudi okusi z domačega vrta najboljši.

Pri procesu staranja se v človeškem telesu dogajajo številne spremembe. Veliko jih je povezanih tudi s prehranjevanjem. Lahko se spremeni zaznavanje določenih okusov, zaradi česar v starosti pričnemo izbirati drugačna živila oz. nekatera zavračati. Tudi žvečenje in požiranje hrane lahko postaneta otežena, na drugi strani pa s staranjem telesa vedno bolj prihajajo do izraza različne kronične nenalezljive bolezni, ki lahko tako ali drugače vplivajo na naš življenjski slog. Za čim ugodnejši potek staranja je primerna prehrana eden ključnih dejavnikov. Že Hipokrat (grški antični zdravnik) je dejal, da je hrana lahko strup ali zdravilo.

Beljakovine – gradniki našega telesa

Zadosten vnos beljakovin je ena izmed osnovnih potreb človeškega telesa. Beljakovine so glavni gradniki našega telesa in sestavljajo vsa tkiva in strukture; od kože, mišic, kosti in notranjih organov pa vse do las in imunskega sistema. Gradijo tudi različne hormone in živčne prenašalce. Zadosten vnos beljakovin je tako ključnega pomena za naše zdravje.

Znanstvene študije potrjujejo, da je zadosten vnos beljakovin povezan:

- z večjo količino mišične mase, kar je povezano z boljšo funkcionalnostjo, dlje časa trajajočo samostojnostjo in s preprečevanjem sarkopenije (procesom izgube mišične mase),
- z večjo kostno gostoto, ki prinaša manj zlomov kosti,
- z boljšim delovanjem imunskega sistema in posledično manjšim številom okužb,
- z manjšim številom zdravstvenih zapletov pri starejših posameznikih in

- s splošnim boljšim počutjem, boljšo kakovostjo življenja in daljšo življenjsko dobo.

Priporočila za vnos beljakovin so pri starejših nekoliko višja kot za mlajšo populacijo in so 1,0 g – 1,2 g beljakovin na kilogram telesne mase. Idealno je, če so obroki in s tem vnos beljakovin razdeljeni enakomerno tekom celega dneva.

Živila in njihova količina, ki so potrebna za 25 g beljakovin:

- 4 jajca ali
- 100 g pečenega pustega mesa oz. ribe ali
- 100 g tunine v lastnem soku ali
- 200 g puste skute ali
- 250 g grškega jogurta oz. skyra ali
- 100 g manj mastnega sira ali
- 300 g kuhanega fižola oz. čičerike ali
- 250 g tofuja ali
- 1 merica sirotkinih beljakovin v prahu

Če tehtamo okrog 70 kg, je glede na priporočila smiselno dnevno zaužiti med 70 in 84 g beljakovin.

To pomeni približno 200 g puste skute za zajtrk, 100 g pečenega prsnega fileja piščanca za kosilo in na primer solato s 150 g kuhanega fižola in 50 g sira za večerjo. Če zraven teh živil uživате še prilogo, npr. ješprenj, ajdovo kašo, testenine, kruh ali kosmiče, lahko količino zgoraj naštetih beljakovinskih živil nekoliko zmanjšate, saj tudi s škrobnimi prilogami vnesete nekaj beljakovin.

Hrana za možgane

Na naše kognitivne funkcije (spomin, govor, branje, pisanje, pozornost ...) vpliva več različnih dejavnikov, kot so: genetika, življenjski slog, zdravila, bolezni, travme in količina spanca. Med te dejavnike spadata tudi prehrana in staranje. Z leti postanemo ljudje vse bolj dovzetni za različne možganske bolezni. Upadanje kognitivne funkcije se do neke mere pojavlja pri vseh posameznikih. Z neprimernimi prehranskimi navadami, kot so prekomerno hranjenje (in posledično prekomerna telesna masa), prevelik ali premajhen energijski vnos, nezadosten vnos hranil, uživanje premalo prehranskih vlaknin in premalo antioksidantov, lahko upad kognitivnih funkcij še pospeši.

Za ohranjanje kognitivnih funkcij so zelo pomembne prehranske navade skozi vse življenje. Hranila, na katera moramo biti še posebej pozorni, so:

Omega - 3 maščobne kisline: Predvsem sta pomembni maščobni kislini EPA in DHA (eikozapentae-nojska in dokozaheksaenojska kislina), ki sta v večjem deležu prisotni v mastnih ribah in delujeta protivnetno. EPA in DHA sta pomembna gradnika možganov, zato zadosten vnos pozitivno vpliva na stanje možganov in s tem kognitivno funkcijo.

Vitamin D, vitamin E, vitamini skupine B (B1, B6, B8, B9 in B12) in vitamin C so pomembni za ohranjanje kognitivnih funkcij pri starejših, saj pomagajo pri normalnem delovanju živčnega sistema.

Vitamin D v manjših količinah najdemo v ribjih jetrih, mastnih ribah, gobah, živilih, obogatenih z vitaminom D, mleku in sojinem napitku, žitnih zrnih ... Največ vitamina D pa nastane v našem telesu pri izpostavljenosti soncu, in sicer v časovnem obdobju od maja do septembra. V ostalih mesecih je smiselno vitamin D dodajati (prej se posvetujemo z osebnim zdravnikom).

Vitamin E vsebujejo šparglji, avokado, oreški, olive, različna semena, špinača, pšenica, rastlinska olja ...

Vitamin B1 najdemo v suhem pivskem kvasu, tuni,

svinjskem mesu ...; **B6** v pistacijah, lososu in piščančjem mesu ...; **B8** v rumenjaku, piščancu, teletini, zeleni solati ...; **B9** v zelenjavi, pomarančah, stročnicah, polnozrnatih izdelkih in **B12** v živilih živalskega izvora (jetra, ribe, meso, jajca, sir).

Vitamin C je prisoten v agrumih, različnih rastlinah in zelenjavi (še posebej papriki), pa tudi v teletini in govejih jetrih.

Kalcij, cink in baker so pomembna mikrohranila, ki so vključena v prenos signalov med živčnimi celicami oz. komunikacijo med njimi. Najboljši viri dobro izkoristljivega kalcija so mleko in mlečni izdelki ter sardele in druge manjše ribice, ki jih lahko zaužijemo kar s kostmi. Cink je prisoten v ostrigah, organih živali in mesu, v manjših količinah pa tudi v fižolu, oreščkih, mandljih, polnozrnatih žitaricah, sončničnih semenih ... Baker lahko zaužijemo s sezamovimi semeni, indijskimi oreščki, bučnimi semeni, lešniki, kakavom, trdim kozjim sirom ...

Selen in magnezij: Kognitivna funkcija možganov je lahko manjša v primeru, če imamo skozi celotno življenje v telesu premalo selena. Selen je v oreščkih, žitaricah, mesu, ribah, jajcih ... Magnezij pa je nujen pri učenju in za dober spomin. Telo oba minerala nujno potrebuje tudi po fizičnih aktivnostih. Najdemo ga še v sončničnih semenih, indijskih oreščkih, soji, kakavu, ovsu, krompirju ...

Predvsem naj bo, poleg kakovostnih beljakovin in maščob, prehrana bogata s pestrim naborom svežega sadja in zelenjave različnih barv, saj bomo s tem v telo vnesli tudi zadostne količine potrebnih vitaminov in mineralov ter drugih aktivnih komponent, ki lahko pomagajo pri boljšem počutju in upočasnjem staranju.

S kurkumo nad vnetje v sklepih: Kurkuma je edina začimba z res dobro raziskanimi protivnetnimi snov-

mi, še posebej v sklepih. Kurkuma je zmleta korenina, ki vsebuje rastlinske fenole, ki delujejo protivnetno. Tudi na Fakulteti za farmacijo v Ljubljani se z njenimi izvlečki intenzivno ukvarjajo in preučujejo delovanje njenih snovi.

V svetu je bilo od leta 1970 objavljenih preko 400 raziskav, opravljenih na delovanju kurkume. Te so pokazale, da ima kurkuma vpliv na zdravljenje in preprečevanje mnogih bolezni, kot so: črevesne, sladkorne, srčno-žilne bolezni, težave s kožo, predvsem pa težave s sklepi, kot so: revma, artritis, osteoartritis, vneti in otrdeli sklepi. V kurkumi je rumena snov imenovana kurkumin, ki ima antioksidativni učinek. Varuje pred prostimi radikali, ki poškodujejo celice DNK. Kurkumin je tista sestavina, ki ustavi te spremenjene celice in jih uniči ter tako prepreči, da bi se širile po telesu. Medtem ko strokovnjaki zatrjujejo, da zavira rast raka, vseh celic pri raku na dojkah, pa še potekajo raziskave glede vpliva na Alzheimerjevo bolezen, na Kitajskem pa trdijo, da zdravi tudi virusni hepatitis.

Kurkuma vsebuje aktivno snov imenovano kurkumin, ki je znana po tem, da stimulira jetra in žolčnik pri izločanju žolča, bilirubina in holesterola. Prav zato poskrbi, da so jetra zaščitena pred strupi, ki jih vsakodnevno vnašamo v telo. Eterično olje kurkume topi žolčne kamne, indijska medicina in lepotna industrija pa jo že tisočletja uporabljata za zdravljenje rakavih obolenj kot tudi za različne vrste luskavice. Ženske jo rade uporabljajo za odstranjevanje odvečnih dlak in za lepo kožo.

Ker deluje antiseptično in antibakterijsko, jo ajurvedski zdravniki uporabljajo za dezinfekcijo ran in opeklin.

Olivno olje, poper in kurkuma

Zelo koristno je, da kurkumo kombiniramo s poprom. Tako namreč telo lažje absorbira kurkumin. Dodatek olivnega olja v tem pripravku pa bo še okrepil protivnetno moč kurkume.

Zmešajte 8 žlic mlete kurkume, 1 žličko popra in 4 žlice olivnega olja. Mešanico shranjujte v hladilniku, v nepredušno zaprti posodici ali kozarcu. Vsak dan zaužijte približno pol žličke te mešanice, ki jo lahko pred tem zmešate z vodo.

Cimetov-kurkumin čaj

Sestavine: 1/4 žličke cimeta, 1/8 žlice kurkume, 1 žlica stevije ali medu, 1–2 žlici listov črnega ali zelenega čaja, limonine rezine, po želji.

Navodila: Vse sestavine dajte v vrelo vodo, pustite 5 minut in nato precedite.

Še recept za ZLATO MLEKO, ki ima več kot 150 zdravilnih učinkov:

Sestavine za zlato mleko:

- 1 skodelica mandljevega mleka
- 1 žlička kokosovega olja
- 1/4 čajne žličke ali več kurkumine paste in medu.

Priprava: Zmešajte vse sestavine, razen medu, v lončku za kuhanje. Segrejte na srednjem ognju in medtem ko se segreva, neprestano mešajte. Pomembno je, da ne pustite, da zlato mleko zavre. Za boljši okus dodamo malo domačega medu.

Vsem želim prijetne poletne mesece, polne dopustniških radosti, predvsem pa si naberite novih delovnih moči ter ostanite zdravi.

Vir:

-<https://njena.svet24.si/clanek/zdravo-zivljenje/6278ed4154bd4/dobre-prehranske-odlocitve>;

-Priročnik Življenje 55+, aktivno v zrele leta, št. 8., letnik 2022, izdajatelj ZPIZ Slovenija;

-<https://aktivni.metropolitan.si/zdravje/kako-doma-narediti-cimetov-kurkumin-caj-ki-bo-pozdravil-vnetje/>

TAKO ENOSTAVNO,

tako sproščujoče

Nina Drol

Poletni dnevi prinesejo misel na počitnice, izlete, rekreacijo v naravi, ... Po se resnično lahko sprostimo in oddahnemo samo nekje drugje? Mogoče je velikokrat res tako. Vseeno pa je včasih prijetno, četudi samo za kratek čas, poiskati trenutek miru kar doma, na lepo urejenem domačem vrtu ali balkonu, če vrta nimamo na voljo.

Na vrtu lahko sprostimo svoje čute na različne načine: združimo prijetno okolje in toplo ozračje ter prebudimo svoja čutila, medtem ko počivamo ali se zaposlimo s kakšnim lahkim, sproščujočim opravilom. Najprimernejši čas za uživanje so verjetno topli poletni večeri ...

V roke vzemimo dobro knjigo

Knjiga je vselej dobrodošla. Beremo lahko sede ali leže, s pripravljenim napitkom ali ob šopku dišečega cvetja. Pomembno je le, da si izberemo knjigo, ki nam je všeč in nas pomirja ter v nas vzbuja prijetne občutke. Morda kako pesniško zbirko? Knjigo o lepotah narave? Doživeto napisan roman?

Napitek z domačimi zelišči

Kdor ima rad koktajle, si lahko zmeša takšnega po svojem receptu; ljubitelji brezalkoholnih pijač pa bodo sveži sok obogatili z dodatkom listov citronke, mete ali s cvetom boreča, drobne vrtnice ali maslenice.

Opazujemo cvetoče gredice

Podnevi hitimo čez vrt, da bi čim več postorili in ne utegnemo pogledati, kaj pravzaprav raste, cveti in se razvija na naših gredicah. Zato je v poletnem mraku pravi čas, da počepnemo k cvetovom, jih opazujemo od blizu, zaznavamo odtenke njihovih barv, s prsti otipamo površine listov, jih poduhamo ...

Naredimo si šopek iz vrtnih cvetic

Cvetje je tako na vrtu kot v vazi namenjeno istemu: da bi krasilo naš bivanjski prostor. Trajnost večine odrezanih cvetov je približno enaka, kot če bi ostali na rastlinah, zato lahko svojo teraso ali kotichek za sedenje na vrtu ozaljšamo s šopkom, ki smo ga sami sestavili. Četudi je najbolj priporočljivo, da cvetje

odrežemo zgodaj zjutraj, lahko izjemoma to storimo tudi kdaj pod večer.

Z odprtimi očmi in ušesi

Eden od načinov doživljanja poletnih večerov je lahko tudi takšen, da se prepustimo zaznavanju vsega, kar vidimo, slišimo in vohamo. Sprostimo telo in odprimo oči, da bomo videli žuželke, kimajoče cvetove, mežikanje kresničk, prisluhnimo brenčanju letečih živalic, večernemu pogovoru ptic, globoko vdihavajmo arome cvetov in listja, ki v poletnih večerih še posebej opojno dišijo.

Bosi po trati

Kdor redno kosi trato, si bo zvečer lahko sprostil noge tako, da bo bos obšel svoj vrt. Morda imamo zeliščni vrt zasajen prav na robu trate in lahko z dotikom posamičnih zelišč spodbudimo izločanje eteričnih olj in s tem vabljivih arom. Oblaki dišav iz limoninega sporiša, citronke, nemškega rožmarina, mete, dobre misli in podobnih zelišč bodo spodbudili čarobno razpoloženje.

Kopel za utrujene noge

Če je za nami dolg, naporen dan in nas noge boli-

jo od hoje in vročine, si pripravimo posodo, napolnjeno s toplo vodo, v katero smo kanili nekaj kapljic mandljevega olja in potresli cvetne lističe vrtnic.

Dišeča sivka

Julija se razprejo drobna socvetja različnih vrst in sort sivke. Odvisno od spretnosti naših rok se lotimo izdelave stvari, povezanih z nepozabnim vonjem te sredozemske dišavnice. Lahko nabereimo cvetove in jih zašijemo v dišečo blazinicico, morda povežemo šopke in jih posušimo; spretnejši bodo znali splesti košek iz sivkinih stebelc.

Igrišče na vrtu

Po soparnem vročem dnevu se otroci razživijo šele zvečer. Ker so počitnice, jim ni treba zgodaj v posteljo, zato jim posvetimo uro ali dve ter se jim pridružimo pri igranju. Lahko obudimo spomine na našo mladost in na igre, kakršne smo se igrali takrat. Spoznali bomo, da otroci sploh niso tako zelo zahtevna bitja, za kakršna jih imamo, in da ni vse v dragih igračah, temveč v pristnem stiku in preprostih rečeh. Otroci bodo tako zaposleni, da še opazili ne bodo, da že vsaj uro ali dve niso pogrešali katerega od zaslonov, s katerimi si drugače zapolnjujejo čas.

Povabimo prijatelje!

Mnoge užitke doživljamo globlje skupaj z drugimi. Med takšne spada uživanje hrane in pijače v družbi. Povabimo znance, prijatelje ali sorodnike in pripravimo preprosto večerjo. Na žaru lahko opečemo ne le mesne jedi ampak tudi mnoge sveže zelenjadnice, ki jih pridelamo na zelenjavnem vrtu.

Svež solatni krožnik

Tudi velika skleda mešane solate je lahko pravšnje večerno okrepčilo. Sestavimo solatno mešanico, po možnosti iz različno obarvanih listov solatnic, okrasimo jo s cvetovi kapucink, boreča in nageljčkov ter ponudimo domačim v posebej izbranih posodah.

Potopimo se v sončni zahod

Na vrtu ali balkonu si poiščimo prostor, od koder vi-

dimo zahajati sonce, namestimo si udoben stol, morda celo razpniimo visečo mrežo, lahko pa razprostremo preprogo in nanjo položimo blazine. Ugreznjeni v udobje sledimo sončnemu zahodu in opazujemo, kako se pri tem spreminjajo barve na našem vrtu in v okolici.

Skriti umetnik v nas

Pravijo, da je večerna svetloba nekaj posebnega. Zakaj torej ne bi poskusili prijeti v roke čopiča in naslikati motiva z domačega vrta? Izbor tehnike slikanja ali risanja je prepuščen našim željam, sposobnostim in volji. Morda bodo začetni koraki prerasli v ljubezen do konca življenja.

Ko se spusti mrak ...

... se iz skrivališč prikažejo sicer nevidni prebivalci našega vrta: ježi, rovke, netopirji in drugi. Če bomo nepremično sedeli in jih potrpežljivo čakali, bodo brez strahu tekali po svojih poteh. Morda si opazovanje olajšamo z daljnogledom, tako da jih ne bomo motili.

Igra svetlobe

Od nekdaj si želimo temo premagati z lučjo. Ni nujno, da bi zapravljali denar za drago vrtno osvetlitev. Zadošča, da po vrtu v mraku razpostavimo nekaj barvastih kozarcev, v katere postavimo svečke; lahko jih nadomestimo tudi s kozarčki za marmelado, ki jih poslikamo z barvami za steklo. Naj se naša domišljija zaiskri!

Vrnitev v davnino

Če smo vsaj malo romantični, lahko v posodi za vrtno kurišče zakurimo ogenj in uživajmo v opazovanju ognjenih zubljev, ki počasi ližejo naložena polena. Dim in ogenj bosta odgnala žuželke, nas pa bosta toplota in pomirjujoče prasketanje polen zazibala v sanjarjenje.

Želim vam čim več kreativnih idej za prijetno preživljanje poletnih dni.

Vir:
-revijazeleniraj.si

MLAJŠI DEČKI RD ALPLES

raziskujejo obalo

Ana Jelenc

Tako kot se končuje šolsko leto, se končujejo tudi rokometni treningi Rokometnega društva Alples, katerega velik sponzor je tudi Domel, ter se začenejo počitnice. Mlajši dečki so dokazali, da so pridni in uspešni v šoli, na treningih in na splošno, zato so prvi vikend v juniju odšli na nagradni izlet v Strunjan, kamor sta jih odpeljali njihovi trenerki Monika in Manca.

Odpravili so se v petek, 3. junija, ob 12. uri. Prijazni šofer Miha jih je pobral pred športno dvorano in jih odpeljal na nepozabno doživetje na morje.

Najprej so šli na tekmo v Koper, kjer so se vrstnikom, ki so med boljšimi v državi, zelo dobro upirali. Sledilo je druženje ob pici in pijači, potem pa še malo igrarije na igrišču za Bonifiko. Nazaj v Strunjan so se odpeljali kar z lokalnim avtobusom, se še malo podružili na hotelski terasi, potem pa utrujeni legli k počitku.

V soboto so se takoj po zajtrku odpravili peš v Portorož in spoznali znamenito pot (Parenzano) ter tunel, ki povezuje Strunjan s Portorožem – Valetu. Pravijo, da je bilo to super doživetje in po dobre pol ure hoje so bili že na drugi strani hriba. Poiskali so senco, odložili stvari in se pognali v vodo. Začele so se igre z žogo, iskanje morskih bitij, školjk, rakcev, ... privoščili so si kosilo, potem pa doživetje v Portorožu zaključili z vožnjo s pedolini. Nazadnje so se s sladoledom v roki odpravili nazaj v Hotel Lavender v Strunjanu na večerjo. Ker se čez dan še "niso" naužili dovolj vode, so se odpravili še na večerno kopanje na plažo v bližini hotela.

Zadnji dan so se po zajtrku vrnili v sobe, spakirali svoje stvari in jih peljali v hrambo, da so se potem lahko odpravili še malo kopat na bližnjo plažo. Pričakali so jih varno pripravljene splavi, namenjeni skakanju v vodo, kjer so otroci lahko pokazali vse trike in vragolije, ki jih premorejo. Seveda so tudi na kopnem izkoristili čas za družabne igre in igre z žogo, kar pa vseeno ni trajalo dolgo, saj se jim je mudilo nazaj v vodo. Na plaži so pojedli kosilo, potem pa še zadnjič zaplavali v vodi in se utrujeni ter polni noro dobrih vtisov odpeljali nazaj proti domu.

Trenerki ponosno povesta, da so bili fantje zelo pridni in so upravičili njuno zaupanje ter dokazali, da so zaupanja vredna ekipa, saj so bili pohvaljeni povsod, kamor so prišli – od osebja v hotelu (posebna pohvala poslana na recepcijo hotela), osebja v restavracijah, do mimoidočih na plažah in ulicah.

BILO JE NEKOČ ...

Piknik na Rovnu kar nekaj let nazaj.

DOMEL

Domel, proizvodnja elektromotorjev in gospodinskih aparatov Železniki, d.o.o., Otoki 21, 4228 Železniki, Slovenija

tel.: +386 4 51 17 100, fax: +386 4 51 17 106, info@domel.com; www.domel.com

MOZAIK - brezplačno glasilo podjetja Domel, d.o.o.; naslov uredništva: Glasilo Mozaik - Domel, Otoki 21, 4228 Železniki

tel.: 04 51 17 173, fax: 04 51 17 106, e-mail: ales.markelj@domel.com.

Odgovorni urednik: Aleš Markelj

Glavna urednica: Barbara Debeljak

Člani odbora: Tadeja Bergant, Barbara Debeljak, Nataša Dolenc, Nina Drol, Anita Habjan, Ana Jelenc, Danica Jelenc, Janja Kozjek, Aleksander Volf, Andreja Thaler

Foto: Aleš Beno, Anita Habjan, Barbara Debeljak, Darja Štravs Tisu, Ana Tehovnik, Martin Pintar, Tomaž Kosem, Žiga Šulc, Tilen Vrhunc, Monika Frol, Monika Čemažar, Sabina Peternel, Boštjan Demšar, Gašper Gašperšič, Jaka Kavčič, Freepik, arhiv Domel

Grafično oblikovanje: Nina Drol, s.p.

Lektorica: Majda Tolar

Tisk: Tiskarna GTO Košir; leto 2022, številka 3; letnik 42, Izvodov: 1850

Stališča avtorjev ne odražajo nujno stališč uredništva.

NAGRADNA KRIŽANKA

KRIŽANKO SESTAVILA J.Ž.	lepotilno mazilo	predstavniki romantike	črn vulkaniz. kavčuk	deciliter	Aristotel (krajše)		junakinja Visoške kronike	kazalni zaimek	simfonija Marjana Kozine	bicikel	roman Janeza Mencingerja		čas brez vojne	gledanje nazaj	vesoljski izstrelek
šolsko pisalo						grška pokrajina sl. igral. železnik					pomor, morija				
predsednik slovenske vlade											junakinja romana "April"				7
čustvo, duševno stanje								švedski pisatelj Hansson			bikov glas dirigent Toscanini				
duše umrlih pri starih rimljanih					arabski žrebec boja			pomembna tekočina zidna obloga	8				renij dušik		
južnoameriška kukavica				pritok Kamniške Bistrice						liturgično oblačilo Eva Černe					
	Tone Tomšič tečaj			Lado Ambrožič indijanski čolin			trgovski posrednik zastopnik						natrij votla mera		
Ludolfovo število	13		Karel Oštir del rečne struge			odsotnost s kraja zločina	razpoka, špranja			11	čebelji panj gl. mesto Gruzije		6		oznaka za polmer
osma stopnja diatonične lestvice							erbij		16		mesto v Nemčiji reka v Franciji				
argent. nogometaš Messi					12		angl kemik (William) pritrčilnica						jezero v Turčiji		alpska dolina
	indijsko strunsko glasbilo	kraj pri Portorožu južni sadež					18		Ozirn Igor španska stena			sodnik v podzemlju talna obloga			
Samuel (krajše)				letovišče v Črni gori	barij zvok glas.			prist. na Siciliji stara jap. prestolnica	1						10
Eskimi							prav. proj. predmeta sev. atlant. pakt						Ivan Tavčar večnost neskonč.		
argentinski ples						jajčna jed Jadranski polotok									
Anton Nanut			Blomdahl. opera učenje			3					jezero v Čadu vrh konič. organa	2		začimbna rastlina	prebivalec Pirenej. polotoka
kubanski politik Castro					tvegana napoved samovšeč-než		17				indijsko ljudstvo Kravanja				
	blagajniški popust							slov. pes. (Milan) mesni izdelek			4	Urša Bogataj mesto v sev. Italiji			
		španski teniški igralec Rafael	Andrej Nahtigal	100 m ² živilski delavec			požrešnež vklopitev				 in priimek polnilo nabojev			19
	aparatus pes		5					fina volna menično jamstvo							
kaplja tekočine					žitno svetetje glavni števnik						el. nabit delec pas pri kimonu				
član organizacije, okončina			kisla repa, zelje konec polotoka								krogla				
pekočina				kirurško narejena odprtina			14				mesto pri Torinu	9			
ženski pevski glas	15				drag kamen					3. in 1. samoglasnik					

Nagrade za novoletno križanko:

1. nagrada: pohodne palice
2. nagrada: športni nahrbtnik
3. nagrada: Kijekljano knjižno kazalo
4. nagrada: steklenička

Kuponček s pravilno rešenim geslom pošljite ali oddajte do 16.8. 2022 v kadrovski oddelček Janja Kozjek, Izbravani nagradenci (ke) bodo o nagradi pisno obveščeni do 26.8.2022. Imena nagradencev pa bodo objavljena tudi v prvem naslednjem glasilu Mozak.

odreži

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		13	14	15	16	17	18	19			

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

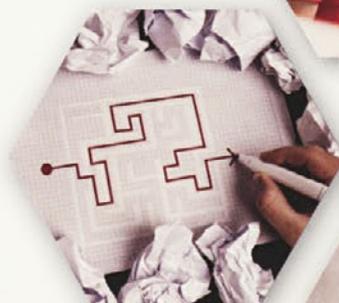
DOMEL

RAZPIS KADROVSKIH ŠTIPENDIJ ZA ŠOLSKO IN ŠTUDIJSKO LETO 2022/2023

Za motivirane, nadarjene radovedne in delovne dijake in študente

Štipendije bomo ponudili rednim študentom in dijakom za študij oziroma šolanje za naslednje poklice:

- **STROJNIŠTVO**
magistrski, univerzitetni ali visokošolski program
- **ELEKTROTEHNIKA**
magistrski, univerzitetni ali visokošolski program
- **RAČUNALNIŠTVO IN INFORMATIKA**
magistrski ali univerzitetni program
- **STROJNI TEHNIK**
srednje poklicno izobraževanje
- **ELEKTROTEHNIK**
srednje poklicno izobraževanje
- **MEHATRONIK**
srednje poklicno izobraževanje
- **ORODJAR**
poklicno izobraževanje
- **ELEKTRIKAR**
poklicno izobraževanje

Poleg štipendije vam bomo že med šolanjem ali študijem omogočili spoznati podjetje in pridobiti dragocene delovne izkušnje na različnih področjih, pomagali vam bomo pri pripravi diplomske, magistrske ali druge raziskovalne naloge ter vam po zaključku šolanja ali štipendije ponudili redno zaposlitev.

Potrdila pošljite na: <https://app.domel.com/prijave/>

Vlogi za štipendije je potrebno predložiti: kratek življenjepis, potrdilo o vpisu v šolo in fotokopijo zadnjega šolskega spričevala oz. potrdila fakultete o opravljenih izpitih.

Prijave zbiramo do **22. 7. 2022.**

Za dodatne informacije pokličite Špelo Vrhunc na telefonsko številko: **04 51 17 144.**